

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Начальник

управління культури

Херсонської обласної

державної адміністрації

_____ С.В. Думинська

"__" _____ 2019 р.

ЗВІТ ПРО РОБОТУ

**КЗ «Херсонська обласна універсальна
наукова бібліотека ім. Олесь Гончара»**

Херсонської обласної ради

за 2018 рік

I. ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА

У 2018 р. колектив бібліотеки працював над реалізацією основних завдань – зміцнення лідируючої ролі книгозбірні у соціокультурному та інформаційному просторі регіону, подальший розвиток клієнтоорієнтованої системи обслуговування користувачів, забезпечення сталого розвитку бібліотеки з метою надання широкого спектру послуг задля задоволення суспільних потреб, формування медіа грамотності користувачів, що сприятиме підвищенню якості життя як громади в цілому, так і окремої особи.

Свою соціальну та комунікативну функції бібліотека реалізовувала з урахуванням змін, що відбуваються в українському суспільстві, позиціонуючи себе як важливий заклад у здійсненні соціальних перетворень відповідно до глобальних цілей сталого розвитку, визначених ООН.

Саме з цією метою бібліотека долучилась до проведення Дня сталого розвитку в Херсонській області. Загалом надання інформаційних, соціальних та соціокультурних послуг бібліотеки здійснювалось в контексті світових та євроінтеграційних процесів.

У фокусі уваги книгозбірні як культурного центру залишалось не лише включення в більш широкий інформаційний та культурний простір регіону, а й організація простору для спілкування і творчості її користувачів. В цьому напрямку реалізовувались різноманітні соціокультурні проекти, як ті, що вже зарекомендували себе у попередні роки, так і нові, як масштабні, так і невеликі, такі як: «Уїкенд в Гончарівці», «Літо з бібліотекою», «Шлях до успіху», «Право і закон у твоєму житті», «Говоримо українською. Читаємо українське!», «Зачаровані діти у дружному просторі бібліотеки» тощо.

Проект **«Говоримо українською. Читаємо українське.»**, підтриманий Українським культурним фондом Міністерства культури України, мав на меті сприяти створенню україномовного середовища в місті Херсоні та популяризацію сучасної української художньої літератури. Його актуальність для нашого південного регіону важко переоцінити. Реалізація проекту тривала три місяці. За цей час було проведено низку творчих зустрічей з письменниками та поетами (Наталкою Доляк та Сергієм Татчиним (м. Вінниця), Ніною Фіалко (м. Тернопіль), Альоною Мовчан та Віктором Ревенком (м. Херсон), кандидатом філологічних наук і лауреатом Всеукраїнської літературно-мистецької премії імені братів Богдана та Левка Лепких Наталією Гавдиною і Юрієм Строканем (м. Київ). Усі заходи широко анонсувалися на радіо, по телебаченню, у соціальних мережах.

Проект *«Право і закон у твоєму житті»* (що реалізовувався в рамках Всеукраїнського правоосвітнього проекту «Я маю право») передбачав проведення різноманітних заходів правової тематики для різних вікових категорій користувачів. Особливою популярністю серед молоді користувались заходи з циклу «Школа відповідального виборця».

Бібліотека створювала умови для рівних можливостей користувачів, підтримуючи при цьому вразливі групи населення, гарантуючи дотримання людських прав на інформацію, освіту та дозвілля. Особлива увага приділялась людям з вадами здоров'я.

Центр обслуговування користувачів з особливими потребами впроваджував інклюзивний соціокультурний проект *«Зачаровані діти у дружньому просторі бібліотеки»* з метою інтегрування в загально-бібліотечне життя дітей з синдромом Дауна та їх батьків. Протягом року в рамках проекту проводились різноманітні заходи (організація виставок творчості, спілкування з іншими користувачами людей з проблемами здоров'я, участь у соціально корисних видах діяльності – дозвіллевих та освітніх заходах).

Саме завдяки проекту та у співпраці з громадськими організаціями на базі бібліотеки створено театр «Звичайна роль. Особливий актор», що сприятиме інтегруванню у соціум цих дітей та їх батьків.

Проект *«Школа+бібліотека=партнерство»* зародився в ході спілкування з міським управлінням освіти. В результаті збільшилась кількість інформаційних та соціокультурних заходів, розрахованих як на вчителів, так і на школярів.

Соціокультурна діяльність бібліотеки як центру культури територіальної громади, була направлена на організацію змістовного дозвілля, застосування нових інформаційних технологій, формування творчих здібностей користувачів, відродження, популяризацію і всебічну підтримку національних культурних традицій, забезпечення духовних потреб населення. Значна увага приділялась заходам, що сприяли посиленню поінформованості користувачів щодо історичних та сучасних подій в Україні, їх патріотичному вихованню, формуванню у молоді національної ідентичності та популяризації історії української державності, української мови і читання. Ця діяльність проходила в рамках проекту: *«Моя Україна – у серці єдина»*, який включав проведення різноманітних заходів як в бібліотеці, так і поза її межами, реалізацію координаційної функції у формуванні «Бібліотеки українського воїна», впровадження окремих міні-проектів. Особливу увагу було приділено відзначенню *100-річчя видатного українського письменника Олеса Гончара*, ім'я

якого носить бібліотека. Ця подія відзначалась низкою заходів, в т. ч. обласного масштабу.

У просвітницькій роботі значну увагу було зосереджено на популяризації знань з історії України та краєзнавства. Не залишилось поза увагою і питання популяризації української мови через проведення презентацій книг українських авторів, зустрічей з філологами і письменниками, організацію мовних конкурсів, соціокультурних акцій та заходів у рамках громадської ініціативи «2018 рік – рік української мови в Україні».

Прагнучі стати активною складовою процесу **«навчання протягом всього життя»**, простором для розвитку неформальної освіти, бібліотека значну увагу приділяла наданню послуг, направлених на навчання, забезпечення вільного доступу до світових знань. З цією метою впроваджувались такі проекти як «Шлях до успіху», «ІТ-бабуся, ІТ-дідусь»; надавались освітні послуги з удосконалення знання мов (німецької, англійської, української), української історії, медійної та інформаційної грамотності; проводились дні спеціаліста для викладачів освітніх закладів, тренінги і майстер-класи для відвідувачів різного віку та освіти.

З метою підвищення ролі бібліотеки у соціумі значна увага приділялась подальшому налагодженню співробітництва бібліотеки з партнерськими організаціями, особливо в плані проведення спільних соціокультурних заходів. Саме у співпраці з громадськими організаціями

проведено Перший історичний фестиваль «Lego. Historica. Херсон», який об'єднав людей, що цікавляться науково-популярною історією; фестиваль психології і здоров'я «ФаМіЛя»; Фестиваль Активних Громадян на Херсонщині; соціально-рольову гру для молоді «Державотворення на Марсі», презентацію виставки «Білоруси з

Україною в серці». За сприяння Херсонської торгово-промислової палати проведено конференцію «Виховання екологічної культури та формування екологічної свідомості» в рамках Міжнародного Екологічного форуму-2018 та Українсько-Китайський форум економічного співробітництва; спільно з державним архівом Херсонської області – IV архівні читання «Історія в документах».

Тісною була співпраця з Херсонським будинком дитячої та юнацької творчості Суворовського району: протягом року в бібліотеці проводились тренінги з підготовки до краєзнавчих конкурсів учнів загально-освітніх закладів міста Херсона, а також фінали міських конкурсів серед учнівської молоді «Знавці міста Херсона-2018» та

«Козацькими стежинами», підсумком яких стала учнівська науково-практична конференція «Пізнаємо Херсонщину разом».

Спільно з Херсонським обласним центром еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді проведено не одну екологічну акцію, а з міським управлінням поліції – реалізовувався проект «ПОЛіС». Докладались зусилля до реалізації проекту «Гончарне коло» як платформи культурних комунікацій; дослідницького проекту «Ілюзіон – II»; створення медіа студії МАKherson (діяльність якої направлена на підготовку відео про діяльність бібліотеки, можливості її використання як місця для спілкування та дискусій, історії успіхів користувачів); конвівіуму Слоуфуд «Таврія»; опен спейс «YES» (Yellow submarine) тощо. Все це сприяло перетворенню бібліотеки на креативний простір для творчого та інтелектуального розвитку кожної особистості.

Традиційно партнерами бібліотеки залишались численні заклади культури, мистецтва (театри, музеї, філармонія тощо) та освіти; Департамент екології та природних ресурсів Херсонської обласної державної адміністрації, Громадська екологічна рада при Державній екологічній інспекції в Херсонській області; Департамент житлово-комунального господарства Херсонської міської ради; Національний природний парк «Олешківські піски»; Херсонське обласне товариство Соборного козацтва України «Січ»; ГО «Нова генерація»; Херсонська міська ініціативна група «Кип'яток»; міське управління освіти, міське управління поліції тощо.

Продовжувалась робота з налагоджування зовнішньої комунікації та партнерських стосунків з новими громадськими організаціями та різноманітними комунальними установами. Протягом року було підписано угоди про співпрацю з Комунальним вищим навчальним закладом «Бериславський педагогічний коледж ім. В.Ф. Беньковського» Херсонської обласної ради, Херсонським міжшкільним навчально-виробничим

комбінатом Херсонської міської ради, Таврійським туристичним Альянсом, Ініціативною групою матерів дітей-аутистів «Зачаровані діти».

Постійними інформаційними партнерами бібліотеки виступали прес-служба ХОДА, прес-служба херсонського міськвиконкому, херсонський Прес-клуб реформ, Херсонська міська громадська організація «Інформаційний центр підтримки малого і середнього бізнесу та інновацій» та ін.

У 2018 р. згідно з рішенням XVII сесії обласної ради VII скликання до бібліотеки було приєднано КЗ ХОР «Обласна наукова медична бібліотека», відповідно змінено структуру бібліотеки, а саме створено новий підрозділ – відділ документів з медичних наук зі штатом 5 працівників.

У формуванні та комплексному розвитку бібліотечного фонду значну роль зіграло поповнення бібліотечного фонду документами медичної тематики, переданих з Херсонської обласної наукової медичної бібліотеки у зв'язку з її ліквідацією. Проблеми збереження фонду вирішувались шляхом забезпечення оптимальних умов його зберігання, проведення інвентаризації та вибіркового перевірок, створення цифрових страхових копій та цифрових колекцій, що сприяє збереженню друкованої культурної спадщини.

Суттєвою складовою діяльності з удосконалення виробничих процесів та наукової організації праці було проведення виробничих нарад при генеральному директорі з метою вирішення нагальних проблем бібліотеки та оперативних нарад працівників у структурних підрозділах. Докладались зусилля для розвитку комунікаційного менеджменту, діяли робочі комісії та тимчасові робочі групи з реалізації основних напрямків діяльності.

Бібліотека продовжувала позиціонувати себе як багатофункціональний центр, в якому є можливість реалізувати різні культурні, освітні та соціальні ініціативи. Активна співпраця з громадою та увага до індивідуальних потреб користувачів є запорукою подальшого розвитку бібліотеки.

II. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ

2.1. Обслуговування користувачів

№	Показники роботи	Виконано в 2017 р.	План на 2018 р.	Виконано в 2018 р.
1	<i>Кількість користувачів</i>			
1.1	Кількість користувачів за єдиним реєстраційним обліком	12 407	12 380	12 410
1.2	Кількість обслужених користувачів, в т. ч.:	39 217	37 480	39 725
	- абонентів МБА	141	130	133
	- обслужених через нестационарні форми обслуговування	774	700	1 636
2	<i>Загальна кількість відвідувань бібліотеки та її віртуальних ресурсів, в т. ч.:</i>	858 488	800 000	866 066
2.1	Кількість відвідувань бібліотеки читачами, в т. ч.:	166 101	150 000	168 048
	- звернень абонентів МБА	555	500	531
	- відвідувань масових заходів, в т. ч.:	48 612	32 000	53 712
	- відвідувань заходів за межами бібліотеки	2 567	600	1 636
2.2	Кількість звернень на віртуальні ресурси бібліотеки:	692 387	650 000	698 018
	- кількість звернень на веб-сайт бібліотеки	500 811	400 000	515 620
	- кількість звернень на веб-сайт ЦЕІ	21 927	-	15 784
	- кількість звернень на веб-портал "Арткавун"	169 649	250 000	165 790
	- кількість звернень на веб-сайт ВДМН	-	-	824
3	<i>Кількість виданих документів, в т. ч.:</i>	739 298	705200	742 869
	- абонентам МБА	759	700	737
	- виданих через нестационарні форми обслуговування	6 005	4 000	6 641
4	<i>Відносні показники обслуговування читачів (у розрахунку на обслуженого користувача)</i>			
	- відвідуваність	4,2	4,0	4,2
	- читаність	18,8	18,8	18,7
	- обертаність	0,8	0,8	0,7

2.2. Соціокультурна діяльність

Форми роботи	Виконано в 2017 р.	План на 2018 р.	Виконано в 2018 р.
Книжкові виставки та перегляди	175	174	217
Кількість циклів	6	4	7
Книжкові виставки: в т. ч.	139	136	183
1) виставки нових надходжень	66	37	70
2) тематичні виставки: в т. ч.:	73	99	113
– виставка-персоналія	12	7	12
– виставка-портрет	10	12	12
– виставка-порада	5	2	6
– виставка 1 видання	-	1	1
– виставка-вернісаж	1	1	2
– виставка-подорож	1	1	1
– виставка-екскурс	1	1	1
– віртуальна виставка	4	7	1
– озвучена виставка	3	3	2
– виставка-презентація	2	-	1
– виставка-рейтинг	-	1	1
– виставка-спогад	-	1	1
– виставка-рекомендація	-	1	4
– виставка-хобі	-	1	1
– виставка-дискусія	-	1	1
– виставка-реквієм	-	1	2
• виїзні тематичні виставки	-	-	5
Виставки-календарі	3	14	4
Тематичні перегляди	33	24	34
Кількість масових заходів, в т. ч.:	782	135	868
Соціокультурні заходи, в т. ч.:	594	135	695
- виїзні	42	40	48
Прем'єри книг	10	4	8
Презентації виставок, в т. ч.:	54	26	35
– книжково-ілюстративних	4	-	10
– художніх	35	16	57
– фото	11	8	7
– творчості читачів	4	2	3
Літературні вечори, в т. ч.:	33	27	41
– літературно-мистецький вечір	6	2	2
– вечір поезії	2	3	3
– вечір-портрет	4	5	5
– мистецький вечір	2	1	2
– вечір пам'яті	4	2	3
– вечір-реквієм	3	3	3
– вечір історичного портрету	2	5	1

Форми роботи	Виконано в 2017 р.	План на 2018 р.	Виконано в 2018 р.
– історичний екскурс	1	-	3
– вечір-діалог		1	1
– творчий вечір	3	-	2
– вечір-спогад	2	-	1
Фестиваль	2	1	2
Науково-практична конференція	-	1	1
Круглий стіл	1	-	1
Читання	2	1	1
Свято, в т. ч.	4	4	4
- свято бібліотеки	1	1	1
Тиждень української мови	-	-	1
Таврійський тиждень мистецтв/Забалка	1	1	1
Арт-паті	4	4	5
Дні франкофонії	3	3	4
Усний журнал	3	1	1
Зустріч у форматі "Жива книга"	-	1	1
Зустрічі з цікавими людьми	4	2	11
Зустрічі з письменниками, в т. ч.:		-	17
– зустрічі з письменниками в рамках проекту «Говоримо українською. Читаємо українське.», в т. ч.	-	-	8
• скайп-зустріч	-		1
– зустрічі з письменниками в рамках фестивалю «Книжковий Миколай»	9		8
Година мужності	2	1	1
Дискусія, в т. ч.:	4	2	6
– молодіжні дебати	-	-	2
Година дискусійного кіно	2	2	2
Година класичного мистецтва	-	1	1
Патріотична година	1	2	3
Година толерантності	4	5	6
Година екологічних знань	2	2	6
Година запитань і відповідей	6	1	1
Інформ-досьє	-	1	-
Правовий круїз	-	2	11
Інтерактивний мікс	2	2	-
Творчий мікс	3	2	2
Ігрові заходи, в т. ч.:	15	15	66
- інтелектуальна гра (ділова, мовна тощо)	2	1	22
- квест	3	3	8

Форми роботи	Виконано в 2017 р.	План на 2018 р.	Виконано в 2018 р.
- гра-подорож		1	1
- гра-пошук	-	2	23
- екологічна гра	-	2	1
- брейн-ринг	-	1	2
- букслем	-	2	-
- відео подорож	-	1	1
Уроки, в т. ч.:	9	-	2
- урок з книгознавства	4	-	2
Різдвяні вечорниці	2	1	1
Бібліовечірка	-	2	2
Дівочі посиденьки	-	1	2
Етновечірка	1	1	1
Бібліопікнік		1	1
Пізнавально-розважальна програма, в т. ч.:	131	46	117
– новорічні ранки для дітей	17	6	17
– заходи за програмою «Літо з бібліотекою»	104	40	79
Літературно-мистецький салон	1	4	2
Мистецький калейдоскоп	-	1	-
Арт-дебют		1	-
Арт-лабораторія	-	-	2
Майстер-клас	7	21	83
Конкурс (відео, мовний, літературний, презентацій тощо)	1	2	2
Віртуальна мандрівка	4	2	4
Он-лайн вікторина	5	-	1
Екскурсія до «Гончарівської вітальні»	-	-	13
Екскурсії до «Музею книги»	57	-	55
Тематична краєзнавча екскурсія за проектом «Міфи та бувальщини міста «Річкової зірки»»	19	16	18
Краєзнавча екскурсія містом	2	-	7
Клуби за інтересами	15	14	22
Кількість засідань клубів	340	312	387
Рекламні заходи: акції, вуличні дійства, флешмоби та ін.	6	-	5
Тематичні радіопередачі	28	-	7

2.3. Формування, організація та збереження документних ресурсів

№	Процеси роботи	Вик. в 2017 р.	План на 2018 р.	Вик. в 2018 р.
1	Надходження видань в бібліотеку,	7 443	9 000	69 841
	в т. ч.:			
	– періодичних	3 045	3 200	23 192
	– на електронних носіях	100	-	32
2	Вибуття видань , в т. ч.:	11 417	11 300	33 986
	– періодичних	8 403	4 300	11 533
	– на електронних носіях	-	-	12
3	Обмін та перерозподіл документів	73 115	54 600	41 717
	– приймання документів до ОФ	25 973	27 600	20 693
	– передача документів до бібліотек області	47 142	27 000	21 024
4	Організація фонду			
	– розстановка фонду	478 013	400 000	822 710
	– перевірка на правильність розстановки фонду	191 342	200 000	236 207
	– переміщення фонду	35 959	30 000	104 030
	– перегляд видань з метою відбору	20 000	20 000	21 000
4	Збереження фонду			
	Всього, в т. ч. :	1 020	1 110	1 042
4.1	оправа видань, в т. ч.:	-	220	-
	– періодичних	-	220	-
4.2	повна реставрація рідкісних книг і документів	1 частк. (81арк.)	1 частк. (156 арк.)	-
4.3	часткова реставрація дореволюційних видань	22	100	47
4.4	ремонт видань, в т. ч.:	998	790	995
	– ремонт цінних видань	166	360	249
	– дрібний ремонт видань	507	430	746
4.5	Створення страхових копій рідкісних видань шляхом переносу на електронні носії інформації (CD-ROM)	18 док. (1 616 арк./ск.)	11 док. (3 561 арк./ск.)	20 док. (4 735 арк./ск.)
4.6	Звірка фонду з інвентарними книгами	5 393	9 000	35 132
4.7	Інвентаризація документів	164 269	100 323	235 456
4.8	Вибіркова перевірка видань	500	500	500

2.4. Бібліотечна обробка документів. Організація каталогів і картотек

№	Показники роботи	Вик. в 2017 р.	План на 2018 р.	Вик. в 2018 р.
1	Систематизація документів, в т. ч.:	34 936	24 300	62 595
	- статей	23 506	18 800	58 174
2	Предметизування документів	5 399	5 000	5 952
3	Складання анотацій	1 449	-	-
4	Складання бібліографічного опису, в т. ч.:	30 108	27 950	49 987
	- нових надходжень, в т. ч.:	5 399	5 000	4 076
	• документів іноземними мовами	231	100	100
	- дореволюційних видань	486	560	345
	- на видання, які відсутні в ЕК, в т. ч.:	2 500	3 700	5 073
	• періодичних видань (назв)	255 (28 305 номерів)	350	350 12 351 (номерів)
	• нот (пр.)	296	1 700	1 364
	- складання аналітичних БЗ, в т. ч.:	22 214	16 400	40 493
	- статей	21 918	16000	40 069
	- нот	296	400	324
	Організація і ведення карткових каталогів і картотек			
5	Включення карток у ДБА:	32 753	37 775	23 547
	- каталоги	32 317	17 700	23 547
	- картотеки	436	-	-
6	Вилучення карток з ДБА:	8 162	20 000	76 431
	- каталоги	8 162	15 000	76 431
	- картотеки	-	5 000	-
7	Бібліотечна обробка документів	6 551	7 500	7 780
8	Редагування ДБА бібліотеки	42 550	41 000	23 310

2.4.1. Формування електронних ресурсів та електронних баз даних

№	Показники роботи	Вик. в 2017 р.	План на 2018 р.	Вик. в 2018 р.
1	Введення бібліографічного опису документів до електронних БД, в т. ч.:	29 812	27 950	31 535
1.1.	- БД «Book» електронного каталогу, в т. ч.:	7 408	7 500	10 479
1.2.	• дореволюційних видань	486	500	345
1.3.	- БД «Magazine» електронного каталогу	21 918	10 000	19 010
1.4.	- БД відділу абонементу	2 415	1 200	2 046
2	Ретро введення бібліографічного опису документів до БД «Komplektator» електронного каталогу:	9 768	24 700	13 715
	- періодичні видання (кількість номерів)	8 073	3 000	12 351
	- нотні видання	1 695	1 700	1 364
3	Вилучення записів з електронного каталогу, в т. ч.:	3 724	9 600	13 274
	- БД «Book»	2 207	7 000	8 453
	- БД «Magazine»	-	-	-
	- БД відділу абонементу	1 517	2 600	4 821
4	Редагування описів документів:			
4.1.	Повне редагування БЗ видань в БД електронного каталогу «Book»	10 067	11 100	16 741
	Редагування описів краєзнавчих видань в БД «Book»	-	-	1 025
	Редагування описів видань в БД «Magazine»	715	200	6 847
4.2.	Редагування окремих полів (відмітка про інвентаризацію документа, місце зберігання, статус документа тощо) в описах документів БД «Book» електронного каталогу	2 795	10 000	3 895
4.3.	Поточне корегування бібліографічних описів, в т. ч.:	138 268	32 500	69 709
	- книжкових видань;	67 167		4 421
	- статей	71 101		65 288
4.4	Внесення змісту збірників (записів), в т. ч.:	8 011	650	2 764
	- нотних	3 670	500	2 215

2.5. Науково-методична діяльність

№	Показники роботи	Вик. в 2017 р.	План на 2018 р.	Вик. в 2018 р.
1	Організаційно-методичні заходи, в т. ч.:			
	- наради	2	1	1
	- виїзна сесія директорів бібліотек	-	1	1
	- велика літературна естафета		1	1
	- веб-заходи (вебінари)	15	12	8
	- тренінги	4	6	8
	- дні фахівця	3	1	1
	- консультування бібліотек області	530	50	591
2	Відрядження Всього, в т. ч.:	11	1	4
	- в бібліотеки області	4	1	4
	- за межі області	7		2
	- за межі України	-	-	-
3	Видавнича діяльність			
	- всього видань	5	5	5
	- назв	4	5	5
	- методичних посібників	1	2	2
	- матеріалів з досвіду роботи	4	1	1

2.6. Редакційно-видавнича діяльність

№ п/п	Показники роботи	Вик. в 2017 р.	План на 2018 р.	Вик. в 2018 р.
1.	Редагування бібліографічних, інформаційних та методичних матеріалів; - назв - випусків в т. ч. - матеріалів з досвіду роботи - методичних посібників - бібліографічних посібників - довідкових видань - рекламно-інформаційні видання	19 22 3 2 15 2 -	17 31 2 4 24 1 -	25 28 2 3 16 1 6
2.	Загальний обсяг (друк. аркушів)	64,4	-	73,4
3.	Загальний тираж	586	1036	914
4.	Комп'ютерний набір - видань - обкладинок	22 19	31 17	28 25
5.	Редакційна робота з матеріалами та їх публікація на веб-сайті - анонси - новини	102 605	240 - -	1059 146 913
6.	Верстка книг	29 видань (1 467с. формат А4)	10 видань (1 562 с. формат А4) 10 (700 с.) (формат книжковий)	6 видань (1 002с. формат А4) 6 (500 с.) (формат книжковий)
7.	Дизайн та художнє оформлення - видань - книжкових виставок - інших матеріалів	22 22 - -	11 136 58	6 217 247

ІІІ. ВИРОБНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Обслуговування користувачів

У 2018 році книгозбірня значну увагу приділяла забезпеченню високого рівня обслуговування користувачів, створенню доброзичливої атмосфери, облаштуванню нових комфортних місць для роботи та спілкування користувачів, покращенню умов для роботи, наданню та удосконаленню додаткових сервісних послуг. Бібліотека прагнула створити гостинний та інклюзивний простір. Продовжувалось надання послуг за проектом «Виїзний абонемент», якою скористались 520 користувачів, їм було видано майже 5866 пр. видань.

Працівники бібліотеки надавали послуги з навчання людей похилого віку користуванню сучасними інтернет-технологіями та електронними пристроями (мобільними телефонами, смартфонами тощо), зокрема проводили індивідуальні заняття з комп'ютерної грамотності та використання сучасних on-line сервісів, які покликані полегшувати життя людей у сучасному світі.

Забезпечувались умови для відпочинку і творчого розвитку відвідувачів. Про те, що бібліотека стала більш привабливим місцем для спілкування і творчості свідчить той факт, що на базі книгозбірні протягом року працювали 22 клуби та об'єднання читачів за інтересами, значна кількість користувачів відвідувала майстер-класи, тренінги, заняття з удосконалення різноманітних навичок та підвищення знань. Все частіше до бібліотеки зверталися з пропозиціями провести спільні заходи або відвідати ті заходи, які пропонує бібліотека.

Протягом року з метою залучення користувачів та позиціонування бібліотеки як інформаційно-ресурсного та культурного центру було проведено 26 екскурсій залами бібліотеки для студентства, учнів шкіл та ліцеїв («Бібліотека, яка вас здивує») та 55 тематичних екскурсій у відділі рідкісних і цінних видань («Чудо, ім'я якому книга»). Крім того, проводились інформаційно-рекламні акції як в бібліотеці, так і за її межами, під час яких до книгозбірні записалось 102 користувача.

У 2018 році основні планові показники роботи бібліотеки були перевиконані, а саме: «Кількість обслужених користувачів» – на 105,98% (39725 користувачів), «Кількість книговидач» – на 105,34% (742869 пр. документів), «Кількість відвідувань» – на 111,96% (167948 відвідувань).

Якщо проаналізувати склад користувачів за єдиною реєстрацією – слід відзначити, що на жаль зберігається тенденція зменшення кількості науковців, спеціалістів технічного профілю та студентів, які користуються бібліотекою, її ресурсами та послугами. Натомість збільшується кількість школярів та учнів ліцеїв і коледжів. Кількість науковців у 2018 році зменшилася на 17 осіб і склала всього 0,31% від загальної кількості користувачів, кількість спеціалістів – зменшилась на 211 осіб і склала 39,67% (2017 р. – 41,4%), студентів – на 278 користувачів і склала 13,25% (2017 р. – 15,5%). Натомість, категорія школярів та учнів коледжів збільшилася на 547 чоловік у порівнянні з минулим роком і склала 43,23% (2017 р. – 38,9%).

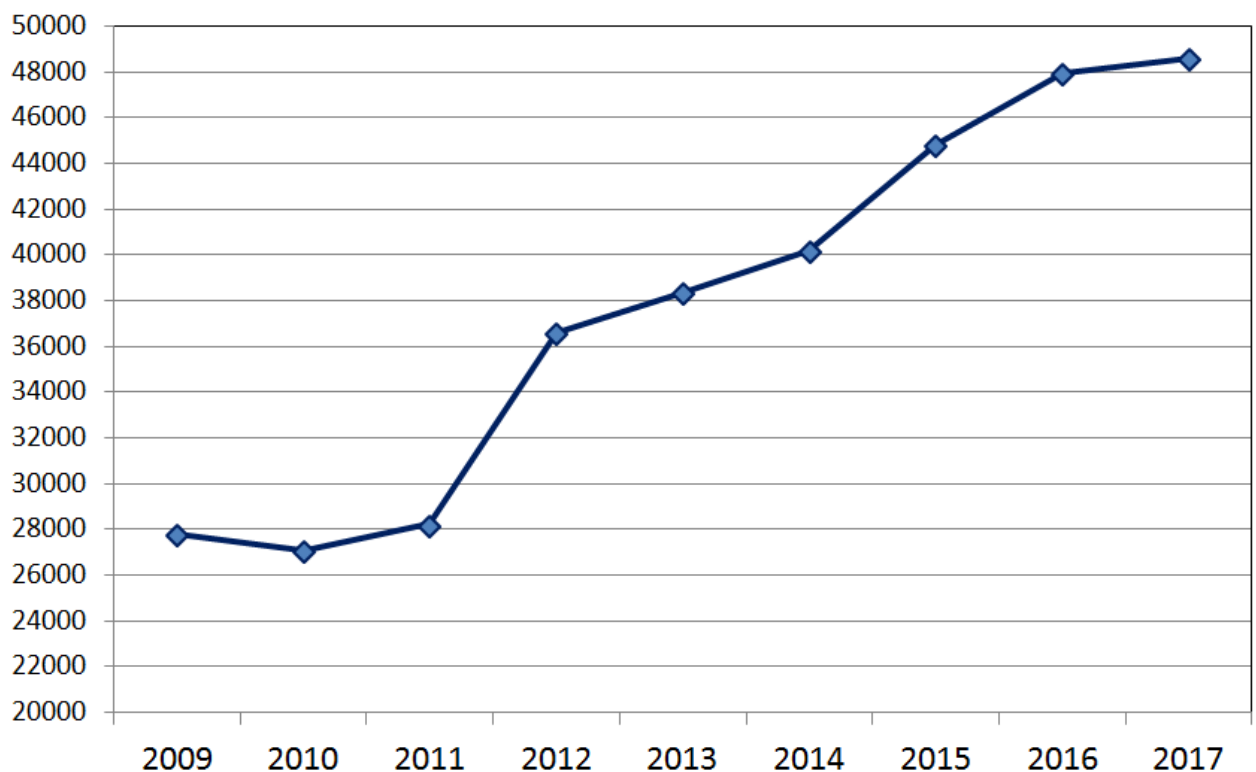
Серед фахівців відсоток спеціалістів гуманітарного профілю вищий ніж спеціалістів технічного та сільськогосподарського профілю. Аналіз складу користувачів за віком свідчить про те, що більша частина користувачів за віком – це люди від 22 до 59 років (35,85% від загальної кількості читачів) та від 15 до 17 років (22,57 %). (Див.: додаток №2 «Кількість і склад користувачів за єдиним реєстраційним обліком»). Загалом за віковою ознакою найбільшою категорією користувачів бібліотеки залишаються люди віком від 18 до 59 років – 52,6%, але, порівняно з 2017 р., у відсотковому вираженні їх кількість зменшилась на 4,75%, зменшилась і кількість користувачів похилого віку (понад 60 років) – на 0,4%, натомість відсоток дітей та підлітків віком до 17 років зріс на 4,79%. Не значною мірою, але змінився освітній склад користувачів, зокрема зменшилась кількість користувачів з вищою технічною освітою – на 2,34%. (Див.: додаток №2 «Кількість і склад користувачів за єдиним реєстраційним обліком»).

Кількість обслужених користувачів, порівняно з 2017 р., збільшилась. Це збільшення було досягнуто як за рахунок створення нового підрозділу –

відділу документів з медичних наук, так і за рахунок збільшення кількості користувачів, обслужених через нестационарні форми обслуговування (зокрема кількість користувачів, обслужених за проектом «Виїзний абонемент» збільшилась майже вдвічі).

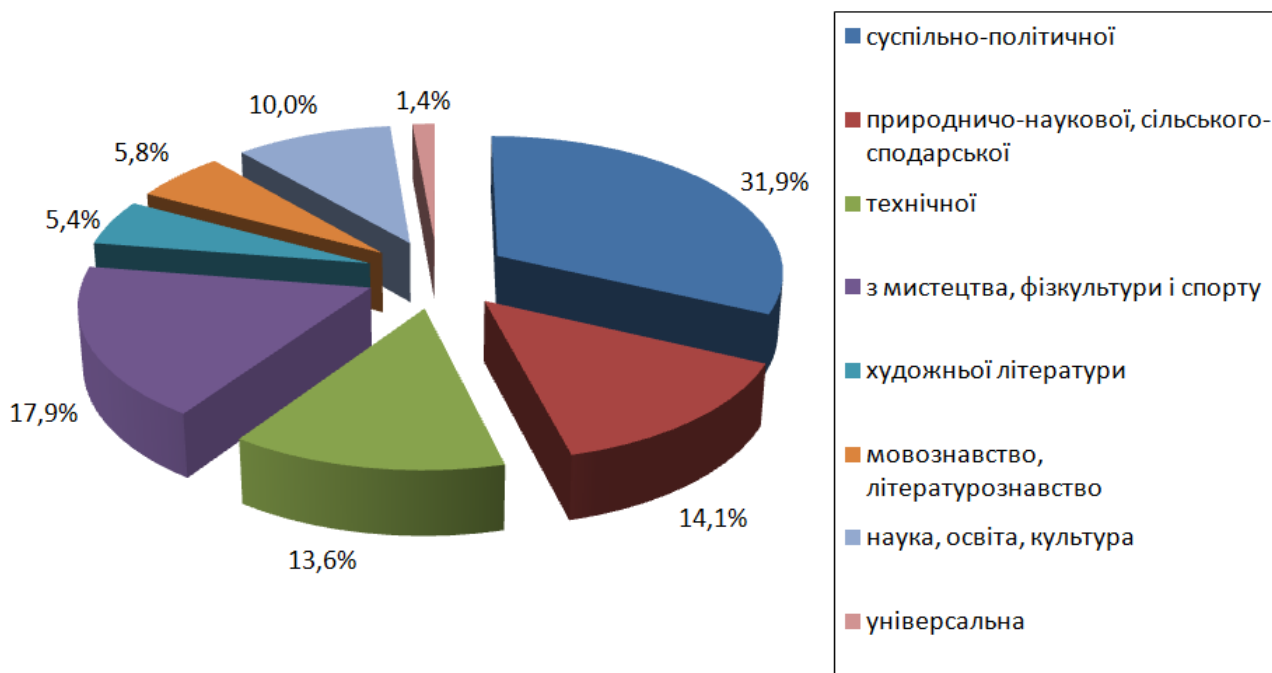
Аналіз відвідувань книгозбірні свідчить про те, що найбільш активними були спеціалісти (48,4%) та студенти (17,1%). Їх відвідування склали 65,5% від загальної кількості. Слід відзначити, що показник відвідування соціокультурних заходів бібліотеки збільшився, порівняно з 2017 роком, і склав 31,9% (2017 р. – 29,2%, 2016 р. – 28,96%, 2015 р. – 26,52%) від загальної кількості відвідувань. Це збільшення відбулось за рахунок того, що було проведено більшу кількість заходів: деякі заходи проводили по декілька разів на замовлення користувачів. Загалом за 10 років показник «Кількість відвідувань соціокультурних заходів» збільшився вдвічі.

Динаміка відвідувань масових заходів по роках

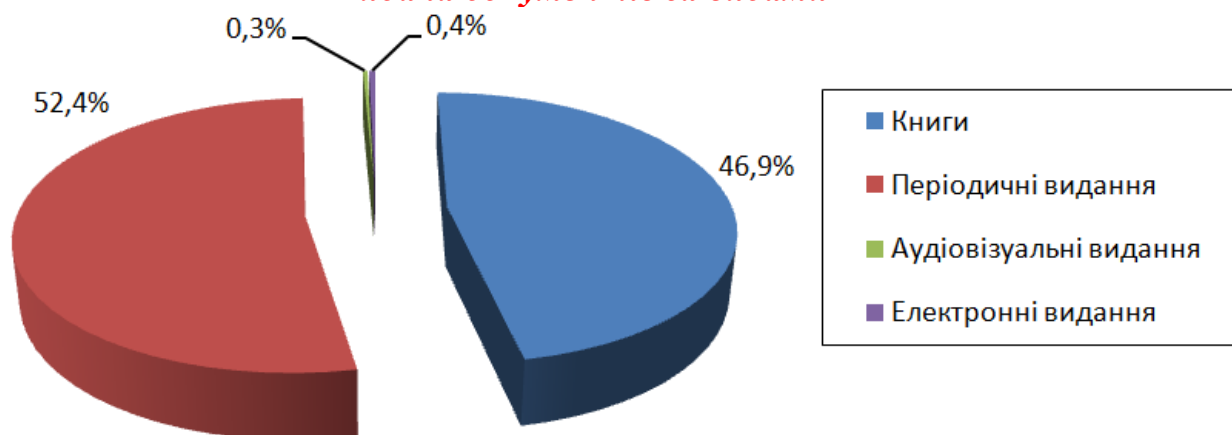
За галузевою ознакою найбільшим попитом читачів користувалася література суспільного характеру (документи з питань історії, економіки, психології, філософії тощо) – 33,1% (2017 р. – 31,9%, 2016 р. – 34,1%) від загального обсягу книговидачі, дещо збільшилась кількість виданих документів з питань науки, освіти, культури – 12,7% (у 2017 р. – 9,98%), мовознавства та літературознавства – 6,11% (2017 р. – 5,35%), видача документів з інших галузей знань або залишилась на тому ж рівні, або зменшилась.

Видача документів за галузями знань

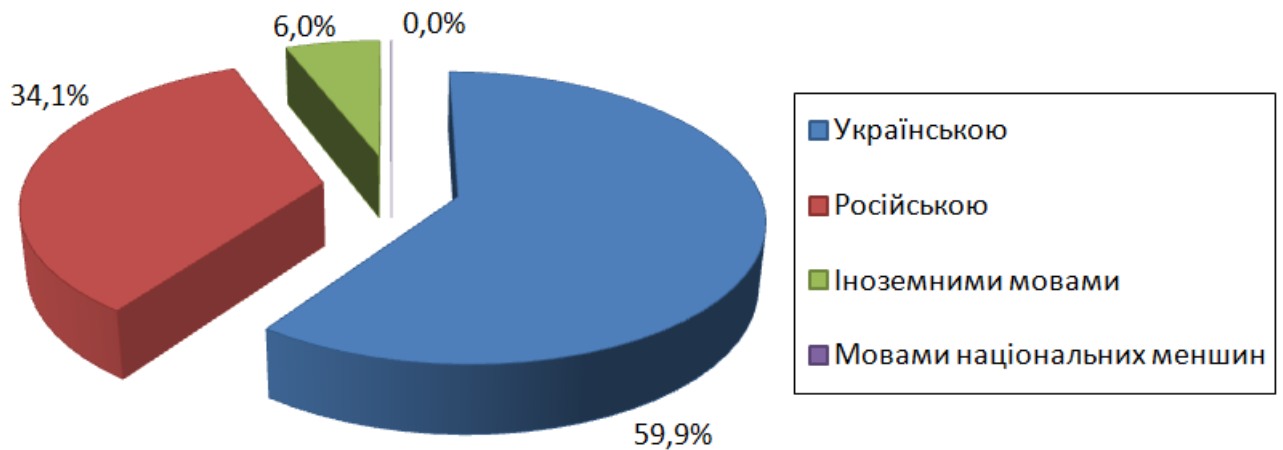
За видовою ознакою найбільшим попитом, як і раніше, користувались періодичні видання – 52,6%. Видача електронних та аудіовізуальних видань – практично не змінилась – 4054 пр. (3100 – у 2017 р.).

Видача документів за видами

Кількість україномовних видань, виданих користувачам, протягом кількох років переважає кількість виданих користувачам видань російською мовою (69,5% та 24,5% відповідно), що пов'язано як зі збільшенням кількості нових надходжень українською мовою, так і зі збільшенням інтересу користувачів до сучасної української літератури і нових видань з питань світової історії та історії України. (Див.: додаток №3 «Видача документів за галузями знань, мовами та видами»).

Видача документів за мовами

Відносні показники обслуговування користувачів суттєво не змінилися, за винятком показника читаності. (Див. табл.: 2.1.«Обслуговування користувачів»).

3.1.1. Міжбібліотечний абонемент та електронна доставка документів

У 2018 р. послугами МБА та електронної доставки документів користувався 91 абонемент, з них: публічних бібліотек – 65, бібліотек інших видів – 11 (учбових – 7, спеціальних – 1, організацій – 3), абонементів послуги електронної доставки документів – 15. Замовлення по МБА надходили від Луганської ОУНБ, Кропивницької ОУНБ, математичної школи м. Запоріжжя, Ананьєвського історичного музею тощо. Загалом у 2018 р. від абонементів МБА було отримано 837 замовлень, видано 718 документів.

Найактивнішими користувачами послуги МБА у Херсонській області були Білозерська та Херсонська ЦБС. В Білозерській ЦБС 24 бібліотеки-філії (70,6% від загальної кількості) користувались МБА, в Херсонській – 34 бібліотеки-філії (97,1% від загальної кількості). Від них отримано 377 замовлень, видано 375 документів. Проте більшість публічних бібліотек регіону можливості МБА в своїй роботі взагалі не використовували. Причини – як загальне зменшення попиту користувачів на видання, так і подорожчання послуги поштової доставки; відсутність фінансування бібліотек на пересилку документів; відтік спеціалістів з районів області до інших, більш розвинених регіонів України; відсутність у фондах обласної книгозбірні документів релевантних запитам спеціалістів. Покращання даної ситуації найближчим часом не очікується, зокрема і через фінансово-економічну неспроможність оплати даної послуги як окремими бібліотеками, так і населенням.

В той же час бібліотеки інших систем і відомств минулого року активізувались. Від них було отримано 328 замовлень, видано 328 документів.

Через сервіс електронного замовлення документів було отримано всього 19 індивідуальних замовлень. Для цих абонентів відскановано та відіслано користувачам 71 стор. текстової інформації з 8 видань.

Послугами МБА у 2018 р. скористались 44 читача обласної книгозбірні, які замовили 139 видань з фондів інших бібліотек, з них було отримано 136 пр. документів.

З метою популяризації послуг МБА постійно проводилось інформування реальних та потенційних користувачів: розсилались листівки «Користуйтеся міжбібліотечним абонементом» до редакцій районних газет Нової Каховки, Нижніх Сірогоз, Горностаївки, Каховки, а також до голів ОТГ області. Крім того, потенційні користувачі інформувались про послугу ЕДД через мережу Інтернет і телефоном. Відповідна інформація доводилась до користувачів під час Днів інформації та Днів спеціаліста. З організації роботи МБА та ЕДД надано 73 консультації, зокрема бібліотекарям області і міста – 30 групових консультації, читачам бібліотеки – 43 індивідуальних консультації.

3.1.2. Соціокультурна діяльність

Соціокультурна діяльність бібліотеки була направлена на виконання місії просвіти, популяризацію культурної спадщини людства, зокрема українського народу, розвиток інтересу до вітчизняної історії та культури, підвищення соціальної ролі читання як процесу культурного, професійного та інтелектуального збагачення людини, зокрема формування культури читання молоді, сприяння забезпеченню комунікативних і дозвілєвих потреб користувачів.

Одним з провідних завдань було формування цілісної системи патріотичного виховання молоді. З цією метою впроваджувався проект:

«Моя Україна - у серці єдина», який сприяв не лише патріотичному вихованню громадян та формуванню національної ідентичності, а й розвитку української мови і читання, популяризації української історії. В рамках проекту неодноразово проводились різноманітні заходи: патріотичні години, уроки мужності для молоді, вечори пам'яті,

флешмоби, а також інтерактивні програми, лекторії, історичні квести та ін., метою яких було пробудити патріотичну свідомість.

Традиційно значний інтерес викликали у відвідувачів зустрічі з колекціонером, директором шкільного музею Володимиром

Михайловичем Тороповим та комплекс заходів, приурочених до дня народження Романа Набегова (херсонця, який загинув під Ілловайськом), що проходили як в бібліотеці, так і в навчальних закладах міста. Найбільш знаковою подією циклу стало відкриття у приміщенні книгозбірні меморіальної експозиції «Роман Набегов – мужній син Херсонщини», на якій представлені особисті речі героя, копії нагород та військового спорядження, передане побратимами Романа.

Значну кількість патріотичних громадян збрала в стінах книгозбірні презентація книг «Синдром АТО. Нотатки Айболіта» В. Стеблюка (українського військового вченого-медика, громадського діяча, доктора медичних наук, професора, заслуженого лікаря України, кавалера орденів «Народний герой України» та «Орден Свободи», який був учасником ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, трьох українських революцій і АТО) та «Сліди на дорозі» В. Ананьєва (учасника АТО, відеоблогера). Значною подією для Херсона стали презентації виставок патріотичного забарвлення, зокрема фотопроєкту Американського дому «Батьківщина у вигнанні» і виставки робіт дітей та молоді «Чорнобильська катастрофа – 30 (+1) років опісля, що далі?», які подорожували всією Україною.

Значною мірою патріотична складова була присутня в роботі клубу «Кліо», в рамках якого проходили зустрічі з істориками, краєзнавцями, науковцями Херсонщини, представниками громадських організацій та письменниками на актуальні історичні теми (лекції від С. Немцева, О. Шумєя, О. Макієнка, Є. Сидоровича, А. Лопушинського, В. Ярового – учасника проекту «Мандруймо Херсонщиною»).

Значна робота проводилась в напрямку популяризації української мови, що є дуже важливим для російськомовного регіону. Найбільш знаковим стало проведення тижня української мови «Барвіста мова України», в рамках якого щодня проводились різноманітні заходи: свято української мови, квест, мистецькі акції, майстер-класи, пізнавально-розважальний захід «Мовою пісні», скайп-зустріч з працівниками публічних бібліотек регіону та ін.

Протягом року впроваджувалось кілька проектів соціальної направленості. В рамках **Всеукраїнського правоосвітнього проекту «Я маю право»** проведено низку заходів для молоді, працювало «Правове довідкове бюро», проводились заходи за **програмою «Школа відповідального виборця»**. Зокрема уроки з правознавства для курсантів Херсонської морської академії та Вищого спортивного училища відвідало 375 молодих людей. В рамках **проекту «ПОЛіС» («Поліція і спільнота»)** від IREX проводилась інформаційно-просвітницька кампанія спрямована на проведення діалогу між поліцією та населенням, підвищення правової культури громадян та безпеки у місті. У рамках проекту реалізовано

комплекс заходів: інформаційний портал «Насильство в сім'ї», лекторій «Безпека велосипедиста на дорозі», інтерактивний урок «Мистецтво бути пішоходом», жива книга «Професія – патрульний поліцейський», правовий брифінг «Відповідальність підлітків» та правовий всеобуч «Сучасне шахрайство: як не потрапити на гачок».

У рамках *проекту «Шлях до успіху»* книгозбірня продовжила співпрацю з Херсонським обласним центром зайнятості. Для слухачів курсів центру постійно проводились тренінги – «Грамотний тайм-менеджмент – запорука успіху», «Нелегальна робота – чи є переваги?», «Мій шлях до успіху», «Техніка пошуку роботи». Тренінги

даного проекту відвідали понад 700 користувачів.

Одним з основних напрямків державної соціальної політики є реабілітація інвалідів, направлена на найбільш повну компенсацію обмежень життєдіяльності з метою відновлення соціального статусу (зміна психологічного відношення до життя). Бібліотека не залишається осторонь від цієї проблеми. На базі Центру обслуговування користувачів з особливими потребами продовжувалась діяльність щодо впровадження інклюзії в освітню та культурну діяльність. Протягом року діяв *проект «Зачаровані діти у дружньому просторі бібліотеки»*, направлений на розвиток здібностей дітей з аутизмом та дітей з синдромом Дауна. До реалізації проекту долучились різноманітні громадські організації.

Робота бібліотеки з популяризації книги велась з урахуванням актуальності, багатоваріантності форм впливу на читачів, оптимального співвідношення масової та індивідуальної, усної та наочної пропаганди книги. Працівники книгозбірні презентували нові книги, надавали відповідну інформацію у ЗМІ, виступали на радіо, проводили екскурсії за матеріалами колекційних зібрань з рідкісних фондів книгозбірні, літературні читання, уроки книгознавства, акції (наприклад: акція до Всесвітнього дня читання «Читаймо вголос разом»), інтерактивні заходи для дітей та молоді (інтелектуальні ігри, вікторини, літературні диспути тощо), які зібрали чималу аудиторію прихильників книги.

Традиційно проводились заходи, присвячені творчості класиків української та зарубіжної літератури: Ліни Костенко, Тараса Шевченка, Генрі Джеймса, Роберта Шеклі та ін., проте головний акцент робився на ознайомлення читачів із сучасною українською літературою. Протягом року в бібліотеці користувачі мали змогу зустрітися з українськими письменниками (Юрієм Строканем, Ніною Фіалко, Жаною Куявою та ін.), проведено зустріч-семінар працівників бібліотек Херсонщини з молодими

українськими письменниками з Києва, Львова, Запоріжжя в рамках проекту «Орієнтири молоді в літературі: класики і сучасники», який започаткували Міністерство культури України, Український центр культурних досліджень та Державна бібліотека України для юнацтва. Он-лайн відеотрансляцію зустрічі подивилось майже 1200

осіб. Працівники книгозбірні брали активну участь у III Південному фестивалі книги та читання «Книжковий Миколай». У бібліотеці та на інших культурних майданчиках міста (у кав'ярнях, навчальних закладах, клубах тощо) херсонцям було презентовано творчість сучасних українських письменників зі Львова, Києва, Херсона, Тернополя, – Сергія Пантюка, Олени Задорожної, Світлани Дідух-Романенко, Жанни Куяви, Надії Мориквас, Тетяни Шептицької, Олени Гетьманець та ін.

Сприяла популяризації творчості українських письменників і діяльність клубу «Дивослово», реалізація **проекту «Говоримо Українською. Читаємо українське.»**, проведення соціокультурних заходів (літературних і поетичних вечорів і читань, зокрема поетичних читань у Ботанічному саду Херсонського державного університету, презентацій книг та книжкових виставок), розміщення відповідної інформації у мережі інтернет, як на веб-сайті бібліотеки, так і у соціальних мережах.

Найбільш знаковою подією було **відзначення 100-річчя від дня народження видатного українського письменника, громадського діяча, відданого сина України Олесе Терентійовича Гончара**. До цієї дати з початку року в області стартували Велика літературна естафета «Гончар крокує Херсонщиною» та обласна акція «Читаємо Олесе Гончара сьогодні», покликані популяризувати його творчість в усіх куточках нашого краю; конкурс есе «Мій Гончар» та конкурс буктрейлерів на твори письменника серед молоді, спільно зі студентами Херсонського училища культури створили відеокліп на вірш Олесе Гончара «Україні». Серед співорганізаторів конкурсів – Департамент культури, туризму та курортів Херсонської облдержадміністрації та управління освіти Херсонської міської ради. Партнером виступив Благодійний Фонд «Бібліотечна країна» (м. Київ). Кульмінацією відзначення ювілею письменника стало **свято «Україна славить Олесе Гончара»**, яке зібрало майже три сотні гостей.

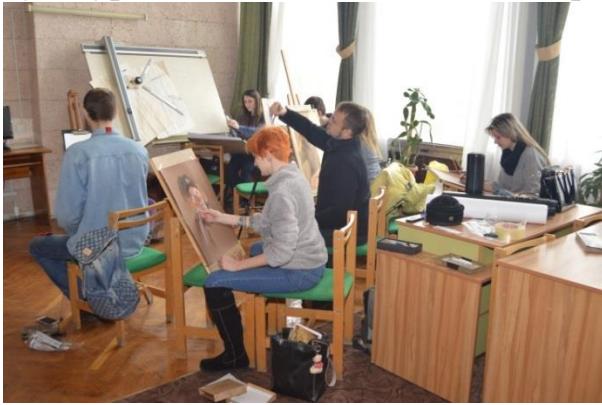
З метою підтримки та просування читання продовжувалось наповнення контентом проекту Webabonemen (реклама нових надходжень, публікація найбільш читаних книг користувачами книгозбірні); організовувались цикли книжково-ілюстративних виставок: «Книжкові хіти. Версія-2017», «У форматі Майстра...» та «Слово у безмежжі часу»; з метою рекомендації книг молоді реалізовувався проект «Швидкий відгук: зчитай мене» (інформування про кращі книжки за допомогою використання технології QR-кодування), а наприкінці року на бібліотечному веб-сайті запроваджено віртуальний проект «Літературні смаколики».

З метою популяризації історії та культури регіону, поширення краєзнавчих знань проводилась робота за трьома програмами, розрахованими на різні вікові категорії користувачів: «Територія цікавих зустрічей», «Краєзнавчі подорожі з минулого в майбутнє», «Подорож краєзнавчими хмаринками» (для наймолодших відвідувачів). Програми включали: тематичні та ювілейні краєзнавчі вечори, краєзнавчі конкурси серед школярів міста, презентації книг, години історичного краєзнавства, квести тощо. Найбільший інтерес у херсонців викликали вечір-спогад «Епоха на ім'я Олександр Альперт» (до 120-річчя херсонського фотохудожника Олександра Альперта), краєзнавчі години «Віхи історії освіти Херсона», «Мода в житті Херсона: погляд крізь призму часу» та «Херсонські гімназисти сто років тому», вечір історії «Олешківська та Кам'янська січі – героїчне минуле Херсонщини» та олімпійський урок «Спортивні тріумфи Херсонщини». Заходи проекту «Зустрічі у літературно-мистецькому салоні» відвідувала учнівська і студентська молодь, викладачі херсонських ВУЗів та ліцеїв.

В рамках *проекту «Міфи та бувальщини міста "Річкової зірки"»* було проведено 7 пішохідних краєзнавчих екскурсій містом («Курйози і казуси міста Херсона», «Український Херсон: траєкторії доль та подій», «Таємниці Херсонської фортеці», «Таврія різдвяна»), а також пізнавальні екскурсії за програмою «Бельведер в Гончарівці» («Херсон-love», «Чумацтво в Таврії», «Таврія в об'єктиві»), підготовлено нову екскурсію «Херсонська клюква американського адмірала», присвячену діяльності Дж. П. Джонса та інших європейців, що залишили свій слід в історії міста.

З метою презентації бібліотеки як платформи для генерації сучасної культури впроваджувався загальнобібліотечний **проект «Арт-простір»**, який передбачав об'єднання «під одним дахом» вже існуючих культурологічно-мистецьких проектів («Таврійський тиждень

мистецтв/Забалка», молодіжний проект «Арт-підвал») та нових проектів, таких як: дискусійний майданчик «Гончарне коло», «Художня майстерня в Гончарівці», майданчик Maker Space, в рамках яких проводились арт-паті, зустрічі з майстрами культури і мистецтва, дискусії, презентації художніх виставок, тренінги і майстер-класи,

направлені на сприяння творчому самовираженню користувачів. Участь у цих заходах брали: народний артист України Харіс Ширінський, лауреат міжнародних конкурсів, солістка Херсонської обласної філармонії Лейла Шерзай, студенти Херсонського музичного училища, член національної спілки художників України Юрій Шапко, а також майстри народної творчості Дія Сушкова, Зоя Жменько, Людмила Барна, Ігор Сидоєнко та ін. На базі бібліотеки працював клуб «КОМ» («Клуб образотворчого мистецтва»).

У фокусі соціокультурної роботи були і такі теми як: гендерна рівність, проблема толерантності у стосунках між людьми, культурологічні та економічні проблеми сучасності і, зокрема України, проблеми телекомунікаційної безпеки дітей та молоді в сучасному інформаційному світі.

Одним з напрямків діяльності бібліотеки залишалась освітня діяльність. З метою її реалізації започатковано загальнобібліотечний **проект «Бібліотека + «Нова школа» = Партнерство»**, в рамках якого налагоджено більш тісну співпрацю з міським управлінням освіти. В рамках проекту для завучів та вчителів загальноосвітніх

закладів міста і області проводились дні спеціаліста та дні інформації, екскурсії бібліотекою і тренінги з користування новітніми ІКТ. Бібліотека інформувала випускників шкіл та вчителів з питань отримання вищої освіти у США, проводила учнівські конференції та конкурси. Значна кількість освітніх заходів для молоді, зокрема для студентів херсонських вищів проводилась в ігровій формі (інтерактивні інтелектуальні ігри, дебати, квести на різні теми тощо). Протягом року для читачів різного віку проводились заняття на курсах, тренінги і майстер-класи. Освітні послуги

надавались не лише молоді, а й людям похилого віку, спеціалістам освіти, культури і мистецтва, інших галузей знань. Досить успішними виявилися тренінги в рамках проекту «Курс відповідального споживача», тренінги з ресурсозбереження, а також індивідуальні тренінги з користування ПК та Інтернет (для користувачів поважного віку).

З метою забезпечення дозвіллевих потреб користувачів бібліотека продовжувала впровадження *культурологічних проектів* «*Уїкенд в Гончарівці*», «*Гончарне коло*», «*Літо з бібліотекою*», «*Майданчик Maker Space*». В рамках яких проводилися заходи пізнавально-розважального характеру з використанням інноваційних форм роботи: арт-паті «Новорічні зустрічі з GLC», «В гостях у Терпсихори», «Еней і Херсонський клуб знаменитих капітанів» та «Гра у П'ЯТНАшки»; бібліопаті «Маланка ходила, Василька просила», етно-вечірка «На Андрія вечорниці», бібліотечні посиденьки «Секрет Коко Шанель», свято з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек «Святкуємо разом» та екскурсія «Welcome to the library» тощо. Популярністю користувались інтерактивні заходи та заходи дискусійного характеру: вечір-диспут «Щаслива доля: дар згори чи випробування?», дискусія «Толерантність – запорука успіху України», рольова гра «Судовий процес», дебати з питань екології, європейського вектору розвитку України та ін.

Вже не один рік *проект «Літо з бібліотекою»* залучає все нових і нових маленьких і дорослих користувачів. 2018 року його програма збагатилася новими інтерактивними іграми, квестами, віртуальними подорожами, майстер-класами, пізнавальними посиденьками. Урізноманітнілась тематика заходів, враховуючи запити користувачів і актуальність тематики. За проектом проводились: віртуальна подорож «Загадкова Японія», розважально-пізнавальний захід «Єврознайка»,

пізнавально-розважальне шоу «Ми - пірати!», спортивно-розважальний баттл «Козак не боїться ні тучі, ні грому», інтерактивна командна гра «На часі подорож у космос» тощо. Всього було проведено 114 заходів, які відвідали 2972 користувача, що на 33, 65% (997 користувачів) більше, ніж 2017

року. В рамках проекту бібліотеку відвідували учні з дев'яти загальноосвітніх шкіл Миколаївської та Херсонської областей

(Голопристанського, Великолександрівського, Чаплінського районів), діти з двадцяти двох загальноосвітніх шкіл міста Херсона, гімназії №6, фізико-технічного ліцею, Таврійського ліцею мистецтв, літнього табору Херсонського міського центру німецької культури та дитячого табору при лікарні ім. Карабелеша, а також студенти Херсонських вищів.

Сьогодні саме бібліотечні клуби значною мірою задовольняють

потребу в спілкуванні однодумців, допомагають знаходити об'єктивні відповіді на актуальні питання сьогодення. Саме тому протягом року на базі книгозбірні працював 21 клуб, участь у їх засіданнях брали від 5 до 50 осіб. Для любителів мистецтва активно продовжував працювати клуб «Ліра», в рамках якого проведено 4

зустрічі, активно працювали літературні студії «Кулішева криниця», «Парус надежды» та «Елінг». Продовжували роботу творче об'єднання «Ракурс», мистецький клуб «КОМ» та клуб юних любителів мистецтва «Free Time», який виник в результаті самоорганізації молоді. На засіданнях останнього проводились семінари, лекції-диспути, зустрічі з музикантами та співаками, майстер-класи на теми: «Подолання проблеми на шляху до успіху», «Тіні забутих... – не забуті», «Херсонщина в кадрі кінокамери», «Співають усі» та ін. Зросла популярність клубів «КЛЮ» та «Дивослово», мета яких полягає у формуванні та розвитку читацьких інтересів, вихованні мовної культури, підвищенні культури читання, задоволенні інтересів користувачів бібліотеки до історії Батьківщини. Зустрічі на цих клубах проводились у формі інтерактивних лекцій, екскурсій, лекцій-діалогів із залученням фахівців. Минулого року було створено 2 нових клуби – філософський клуб та дискусійно-політичний клуб, наприкінці року стартувала діяльність арт-лабораторії «Українська хата талантами багата», яка об'єднала талановитих особистостей, відомих на теренах регіону, з обдарованою молоддю Херсонщини.

Значна кількість масштабних заходів – арт-паті, фестивалів, вечорів, поетичних зустрічей – проводилась в рамках засідань клубів або за їх участі. В цьому плані бібліотека тісно співпрацювала з міським клубом любителів книги «Кобзар», Творчим об'єднанням незалежних «Ключ», поетичним клубом «Ведьми неспящего града», іншими творчими установами та об'єднаннями.

Загалом у 2018 році проведено 868 соціокультурних та освітніх заходів. Якщо проаналізувати відвідування соціокультурних та освітніх заходів бібліотеки за останні три роки (2016 – 2018 рр.), то помітна тенденція до зростання: 2016 р. – 47 942 особи, 2017 р. – 48 612, 2018 р. – 53 712. Наведені дані свідчать про інтерес до заходів, що проводяться Гончарівкою.

Працівники бібліотеки продовжували працювати в напрямку розширення та поглиблення співробітництва з іншими державними, освітніми, культурними та громадськими організаціями. З метою залучення користувачів та популяризації книгозбірні серед населення протягом всього року проводились екскурсії бібліотекою для студентів, курсантів,

ліцеїстів та школярів, а також фахівців (викладачів, завучів шкіл); рекламні акції, в ході яких до книгозбірні записалося 217 користувачів (до Дня Св. Валентина, Дня вишиванки, Дня знань тощо). Найбільш

результативною стала вулична акція до Дня міста «Херсон-240», на якій бібліотека представила

херсонцям: безкоштовний майстер-клас з малювання 3D ручками, презентацію можливостей майданчику Maker Space, знайомство з бібліотечними клубами, книжкові ресурси бібліотеки та багато іншого.

2018 рік відрізнявся активною співпрацею з мас-медіа. Упродовж року спільно з обласним радіо підготовано 16 тематичних радіопередач, на ТРК «Скіфія» протягом року вийшло 10 сюжетів про соціокультурні заходи бібліотеки, зокрема у передачі «Ранковий гість». Інформація про різноманітні заходи бібліотеки звучала на хвилях обласного радіо у програмі «Українське слово», «Українського радіо «Херсон»» у програмі «Ранковий дайджест», радіо «Таврія», розміщувалась на сторінках друкованої преси та інтернет-видань Херсонщини.

3.1. Інформаційна та довідково-бібліографічна робота

Основним завданням бібліотеки у 2018 р. було надання широкого доступу до інформації без будь-яких обмежень, нарощування інформаційного потенціалу, формування інформаційної культури громадян з метою сприяння реалізації їх права на доступ до інформації і знань.

З цією метою велась активна робота з формування та надання доступу до власних бібліографічних ресурсів для забезпечення інформаційних потреб користувачів, зокрема фахівців. Електронний каталог бібліотеки суттєво поповнився: протягом року створено 50 701 бібліографічних описів, з них 10% – бібліографічних описів періодичних видань та нот з фонду бібліотеки, інформація про які була відсутня в ЕК. Бібліографічні

запити користувачів протягом року виконувалися, в першу чергу, за допомогою електронних баз даних бібліотеки. Систематично проводилась робота з формування довідково-бібліографічного фонду, а також проведено значну роботу з організації та редагування карткових каталогів і картотек.

Довідково-бібліографічне обслуговування в режимі «запит-відповідь» здійснювалось у формі усних та письмових довідок, в т. ч. через сервіс «Віртуальна довідкова служба». Всього було виконано 3739 довідок. З них 240 – віртуальних, 94 – письмових (Серед наданих тематичних довідок наступні: «ТОВ «Віндкрафт Україна – інвестор у вітряну енергетику Херсонщини» (для голови Каланчацької ОТГ), «Соціологія сім'ї», «Компетентнісний підхід у навчанні», «Реформа медицини – український формат» та ін. Серед фактографічних довідок – «Адреси редакції херсонської газети «Родной край» у 1908-1919 рр.» (для наукового співробітника краєзнавчого музею). Середня кількість відвідувань сервісу «Віртуальна довідкова служба» у 2018 р., як і у 2017 р. – 350 користувачів на добу (тобто понад 120 тис. на рік). Більшість відповідей, розміщених в архіві виконаних довідок, стосуються питань економіки та краєзнавства.

Провідне місце в інформаційній діяльності займав курс на покращення інформаційного сервісу. З цією метою в процесі інформаційно-бібліографічного обслуговування, зокрема і в онлайн режимі, активно використовувались можливості та ресурси інтернет.

Доведення значного обсягу нової бібліографічної інформації та інформаційних ресурсів бібліотеки до реальних та потенційних споживачів здійснювалось через інтернет-проект «Віртуальний бібліограф», на якому регулярно розміщується актуальна інформація про нові надходження в бібліотеку, окремі видання з фонду, останні

новини про книги та їх авторів.

Протягом всього року велась активна робота по формуванню та збільшенню обсягів його контенту, що призвело до зростання відвідуваності проекту вдвічі, порівняно з 2017 р., про що свідчить статистика, розміщена на Google Analytics: у 2018 р. ресурс «Віртуальний бібліограф» відвідали понад 200 тис. користувачів з Києва, Харкова, Львова, Одеси, Дніпра, Вінниці та інших міст України, а також з Росії, Німеччини, Нідерландів, США тощо. Вони переглянули понад 300 тис. сторінок даного віртуального ресурсу.

Значна увага у довідково-бібліографічному обслуговуванні, як і раніше, приділялась виконанню запитів на правову тематику, серед них: «Організаційно-правові основи біржової діяльності», «Верховенство права та правова держава», «Правові аспекти сучасної біоетики». Крім того,

протягом року регулярно оновлювались основні тематичні сторінки в розділі «Правове довідкове бюро»: «Корисні посилання»; «Книжкова полиця: новинки юридичної літератури»; сторінка «Видатні правознавці» поповнилась новими іменами – І. М. Даньшин, М. І. Міхновський, І. О. Малиновський, М. І. Яновський. Систематично поповнювався підрозділ «Право та закон для кожного», де розміщувалася актуальна інформація з правових питань («Первинна медична допомога – як це працюватиме?», «Закон про трансплантацію органів: згода на посмертне донорство», «Пенсійна реформа – в дії», «Порядок надання пільг проїзду транспортом у готівковій формі», «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України», «Праця жінок: пільги та гарантії», «Щодо права жінки на першочергове використання соціальної додаткової відпустки на дітей», «Домашнє насильство: хто може допомогти»), а також інформаційний дайджест: «Джерела та кодифікація права України ХІХ – початку ХХ ст.».

Домінуючою тенденцією в інформаційній діяльності бібліотеки залишався курс на інформаційне обслуговування спеціалістів: викладачів вишів, медичних працівників, працівників галузі культури, науковців державних службовців тощо.

Обслуговування абонентів здійснювалось як традиційно, шляхом пересилки інформаційних списків, так і дистанційно, через електронну пошту, телефоном або через «Facebook Messenger». При багатоаспектному пошуку інформації з усіх галузей знання використовувалися різноманітні електронні інформаційні ресурси. Всього для 127 абонентів інформації виконано 605 інформаційних запитів з різних питань (права, бізнесу, менеджменту, питань європейської інтеграції тощо). (Див.: *додаток № 4 «Інформаційна та довідко-бібліографічна робота»*). Понад 8 тис. відповідей на інформаційні звернення (в т. ч. 4 388 бібліографічних довідки) отримали 4 874 користувача бібліотеки. 77 абонентів індивідуального бібліографічного інформування – працівники музеїв, держслужбовці, науковці, медичні працівники та інші групи населення – протягом року отримали 264 інформаційних повідомлення, зокрема для медичних працівників було підготовлено 74 інформаційні списки з 25 тем. Бібліографічне інформування фахівців відбувалось і шляхом проведення комплексних форм роботи – днів спеціаліста та днів інформації з використанням новітніх технологій. Загалом було проведено 11 Днів спеціаліста та 17 Днів інформації, на яких присутні знайомились з новими виданнями, електронними ресурсами, додатковими сервісами книгозбірні, отримували практичні навички використання в роботі нових

технологій. Крім того, співробітники бібліотеки брали участь у наукових конференціях та семінарах, що проводились у Херсоні, представляючи ресурси книгозбірні, виступаючи з лекціями і тематичними бібліографічними оглядами. Зокрема працівники відділу документів з медичних наук здійснювали інформаційне забезпечення XVI регіональної науково-практичної конференції «Сучасні пріоритети медичної реформи. Стійка система охорони здоров'я: пріоритизація первинної медико-санітарної допомоги та її інтеграція із спеціалізованою медичною допомогою»; Міжнародної науково-практичної конференції на тему «Шляхи удосконалення онкологічної та паліативної допомоги», обласного семінару онкологів та ін.

У 2018 р. продовжувалась робота з підготовки бібліографічних посібників. З метою задоволення інформаційних потреб спеціалістів у галузі бібліотекознавства підготовлено річний випуск поточного бібліографічного списку «Нові довідкові, бібліографічні та

інформаційні видання 2018р.», який розміщено на веб-сайті бібліотеки, підготовлено до друку бібліографічний нарис «Друкарні старого Херсона», видано каталог місцевих видань «Надруковано в Херсоні. 1942-1991». Продовжувалася робота з видання малих форм бібліографічних видань. Було підготовлено та видано 8 бібліографічних пам'яток про суспільно значущі події та актуальні теми з серії «Шляхом реформ» (укладач Т.С. Федько): «Реалізація реформи децентралізації влади в Україні», «Пенсійна реформа в Україні: головні зміни», «Реформа системи охорони здоров'я», «Реформа державного управління – напрями та шляхи реалізації», «Реформа публічних закупівель», «ProZorro – системна реформа тендерного процесу», «Енергетичний сектор України: реформи на часі», «Реформа приватизації державного майна». До зустрічі з науковцем Т. Чухлібом було видано пам'ятку «Тарас Чухліб – сучасний літописець козацького краю» (укладач Л.М. Віжічаніна); до семінару з питань клубної діяльності бібліотек – пам'ятку «Сучасні тенденції та напрями діяльності клубів при бібліотеках» (укладач Л.М. Віжічаніна).

3.3. Формування, організація і збереження документних ресурсів

Зміни та кризові явища, що відбуваються в країні, позначаються на бібліотечній діяльності, у т. ч. і на процесах фондоутворення бібліотеки. Через брак фінансування та зростання цін на книговидавничу продукцію значно ускладнилося комплектування фондів. Саме тому, працівники

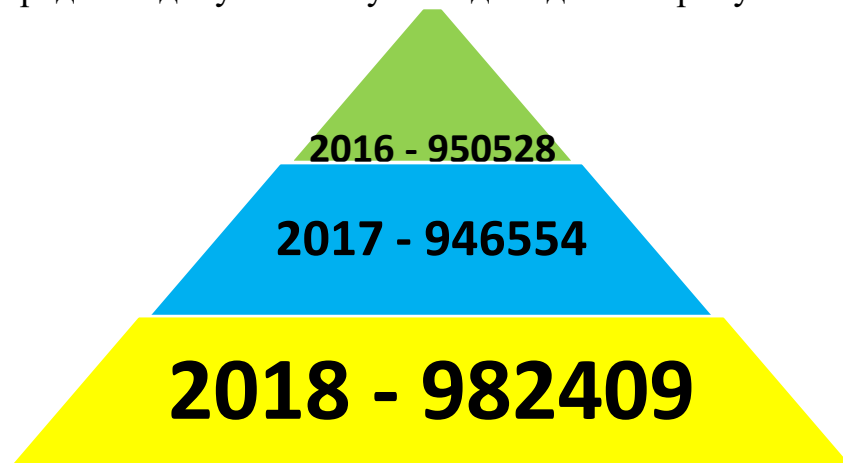
відділу формування фондів книгозбірні активізували діяльність у пошуку нових форм співпраці з авторами, видавцями, книгорозповсюджуючими організаціями щоб в такій спосіб отримувати книги чи бодай мати інформацію про новинки книжкового ринку; а також у пошуку грантових проектів та спонсорів, які б допомагали в питаннях придбання нових книг. Крім того, протягом 2018 р. продовжувалась робота щодо поліпшення якісного складу фонду, згідно статуту та з урахуванням інформаційних потреб читачів.

На 1.01.2019 р. фонд бібліотеки складає 982 409 пр. документів.

Динаміка оновлення та приросту фонду

Роки	Надійшло	Вибуло	Всього документів	Оновлення фонду %	Приріст фонду %
2013	8 029	8 847	956 239	0,8	0
2014	7 020	10 516	955 743	0,7	0
2015	7 739	9 496	953 986	0,8	0
2016	7 624	11 082	950 528	0,8	0
2017	7 443	11 417	946 554	0,8	0
2018	69 841	33 986	982 409	1,2	3,65

Значний приріст фонду (3,65%) відбувся завдяки отриманню документів, що були передані Херсонською обласною науковою медичною бібліотекою у зв'язку з її ліквідацією, проте коефіцієнт оновлення фонду склав всього 1,2% (за нормативами ІФЛА він має 5%), адже значна кількість переданих документів були видані до 2000 року.

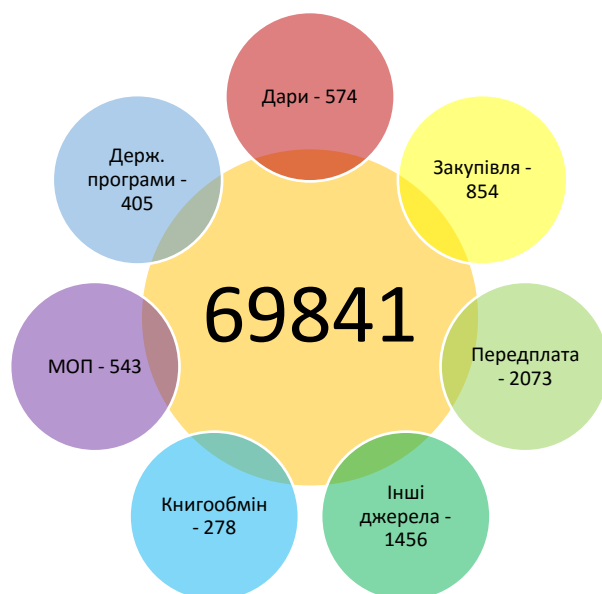
Основним джерелом поповнення фондів книгозбірні залишались бюджетні асигнування. Обсяг фінансування склав 273 483 грн., з яких 148 852 грн. витрачено на передплату періодичних видань, 124 631 грн. – на закупівлю книжкових та інших видань.

**Обсяг бюджетних коштів, виділених на поповнення
бібліотечного фонду**

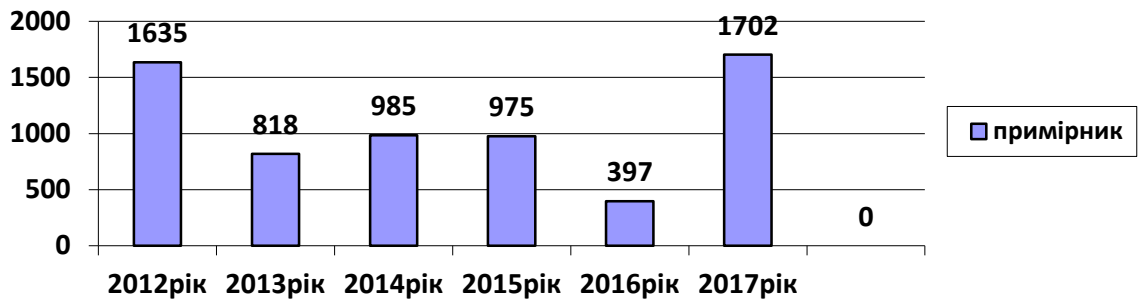
Кошти (грн.)	Роки				
	2014	2015	2016	2017	2018
На передплату періодики	99 900	99 900	142 000	115 870	148 852
На придбання книг та ін. видань	70 000	80 000	43 584	153 410	124 631
Всього:	169 900	179 900	185 584	269 280	273 483

Хоча коштів з обласного бюджету на поповнення БФ було виділено більше, ніж у 2017 р., кількість закуплених книг та передплачених періодичних видань зменшилась через збільшення їх вартості. Протягом 2018 року до книгозбірні надійшло 69841 пр. видань, з них 62551 пр. – з фонду Херсонської обласної наукової медичної бібліотеки, 1273 пр. отримано завдяки гранту, отриманого від Українського культурного фонду на реалізацію проекту «Говоримо українською. Читаємо українське.», у книготорговельній мережі та у видавництвах закуплено всього 854 пр. видань. Значну кількість документів було отримано в дар від установ, організацій та окремих читачів, надійшло за державними програмами поповнення фондів бібліотек, за книгообміном та як місцевий обов’язковий примірник документів.

Основні джерела надходження документів у 2018 р.

***Динаміка надходжень до бібліотечного фонду книг,
придбаних за бюджетні кошти***

Від установ, благодійних організацій, приватних осіб протягом року до бібліотеки надійшло – 574 пр. Друковані видання надходили від науковців, письменників, поетів, діячів культури і мистецтва Херсонщини, організацій та благодійних установ, серед яких – Видавничий дім “Гельветика” (316 пр.), Харківський національний університет ім. В. Каразіна (56 пр.), Українська спілка інвалідів (13 пр., виданих шрифтом Брайля).

Значним джерелом поповнення фонду був місцевий обов’язковий примірник документів (МОП). Від Херсонської міської типографії бібліотека отримала майже всі місцеві краєзнавчі газети (88 річних комплектів газет), від Управління державної реєстрації Головного територіального управління юстиції у Херсонській області до краєзнавчого відділу надійшло 14 комплектів газет. Надходили також видання від видавництва «Айлант», херсонських університетів, Херсонської академії неперервної освіти, видавництва «Просвіта» та ін., але загальна кількість отриманих як МОП документів зменшилась, порівняно з попередніми роками.

Надходження місцевого обов’язкового примірника (МОП)

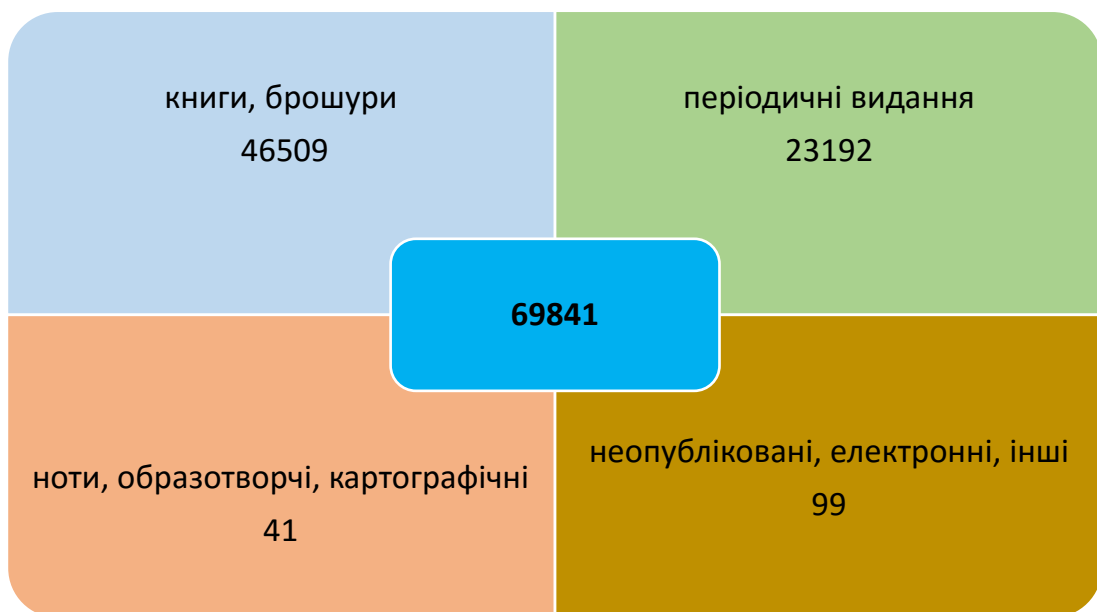
	загальна кількість (пр.)	книжки (пр.)	періодичні видання (пр.)
2015	793	586	207
2016	906	521	385
2017	841	460	381
2018	647	543	104

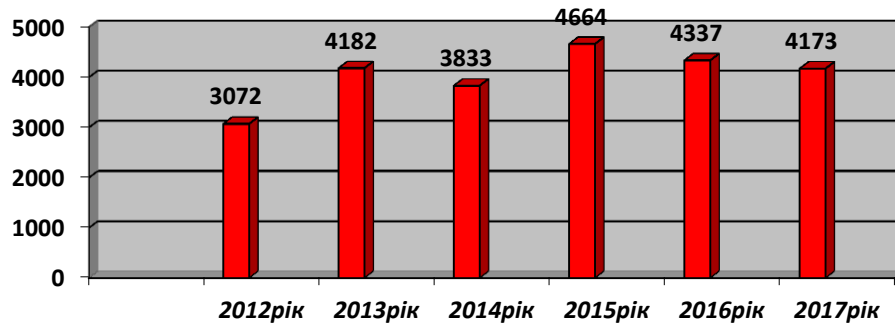
У поточному році 402 пр. книг надійшло до фонду бібліотеки за державними програмами. По книгообміну на поповнення фонду бібліотеки надійшло 278 пр. Видання надходили від Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого – 81 пр., Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського – 40 пр., Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка – 111 пр.

Аналіз видового потоку нових надходжень свідчить про те, що у його структурі присутні всі основні види документів. Так як попит на книжкову продукцію і періодичні видання залишався профілюючим, то при поповненні фонду пріоритет належав цим видам документів.

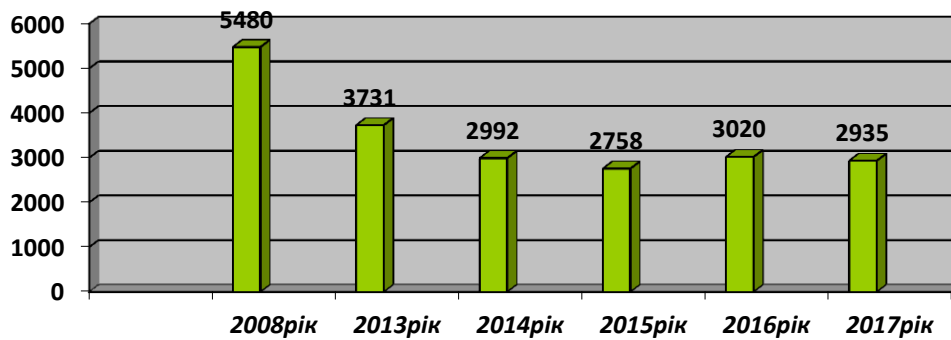
Нові надходження документів за видами у 2018 р.

Динаміка надходжень книг

Динаміка надходжень періодичних видань

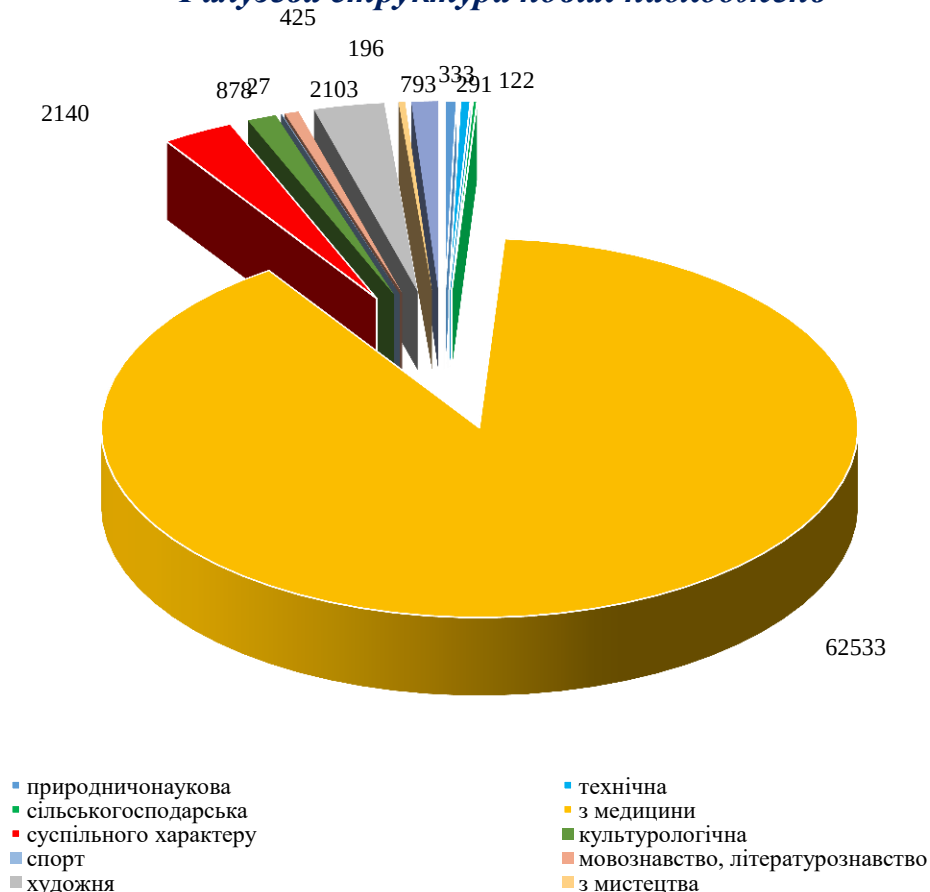

У 2018 р. до БФ надійшло 23192 пр. періодичних видань, з них за передплатою – 2073 пр., з яких 2028 – номерів журналів та 45 комплектів газет. Інші були передані з фонду обласної наукової медичної бібліотеки та надійшли як МОП від місцевих типографій. У 2018 р. кількість періодичних видань, отриманих бібліотекою за рахунок бюджетних коштів, значно скоротилася.

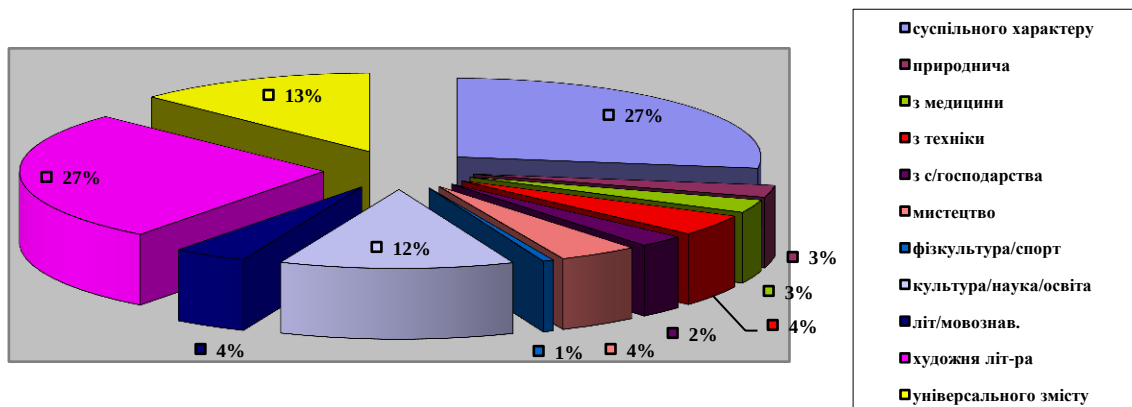

У комплектуванні документів за галузевою ознакою пріоритет надавався виданням гуманітарного та суспільного профілю. Щодо природничої і технічної тематики, видань з мистецтва – поповнення було незначним як через відсутність необхідної вітчизняної виробничої, наукової, довідкової, навчальної літератури з відповідних галузей знань, так і через її високу вартість. Значно поповнився фонд документами з питань медицини, в т. ч. і фаховими виданнями лише завдяки передачі фонду обласної наукової медичної бібліотеки.

Галузева структура нових надходжень

Нові надходження документів за змістом у 2018 р.

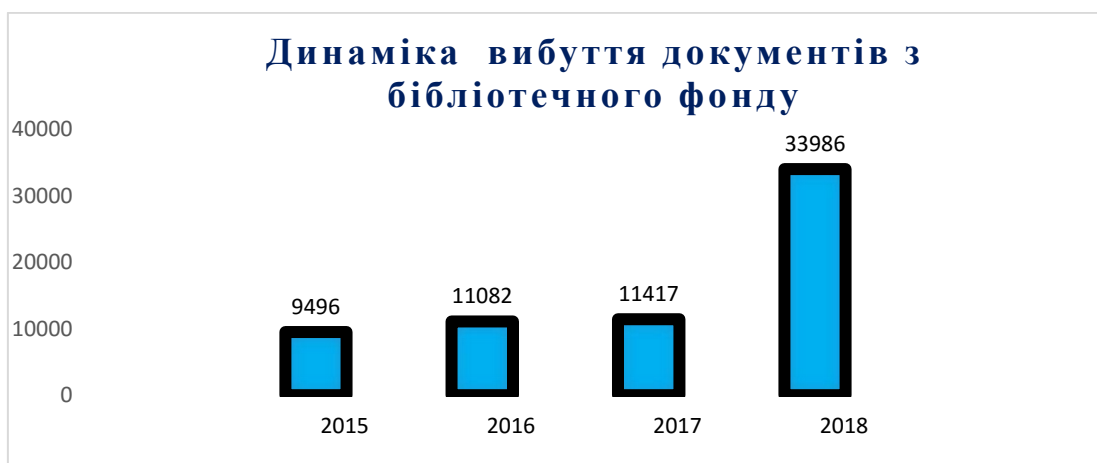

Загальна політика держави щодо книговидавання призвела до того, що нині видавництва країни активно працюють з українськими авторами, приділяють підвищену увагу якості поліграфії та перекладу. Це, а також загальна тенденція збільшення запитів читачів саме на україномовну книгу відобразилась на збільшенні її репертуару та, відповідно, на поповненні бібліотечного фонду.

Оновлення БФ україномовними документами значною мірою відбулось завдяки проекту «Говоримо українською. Читаємо українське.», підтриманого Українським культурним фондом. За цим проектом було закуплено книжки таких видавництв як «Самміт-Книга», «Зелений пес», «Клуб сімейного дозвілля», «Університетська книга», «Фабула», «Основа», «Книголав», «Теза», «Видавництво Старого Лева», «Абабагаламага», «Фоліо», «Апріорі», «Дуліби». Фонд бібліотеки поповнився виданнями з української мови, методики її викладання, сучасної української художньої літератури (серії "Сучасна проза України", "Епоха", "Українська поетична антологія" "Дебют").

Вилучення документів з бібліотечного фонду книгозбірні проводилось згідно плану на основі вивчення використання книжкового фонду у кожному структурному підрозділі бібліотеки. Але у 2018 р. цю роботу було значно активізовано з метою звільнення місця для розміщення більше 60 тис. пр. документів, переданих з фонду обласної наукової медичної бібліотеки. Загалом за рік було вилучено 33986 пр. видань – найбільшу кількість за останні 5 років – за наступними причинами:

- 2114 пр. (6%) періодичних видань - закінчення строків зберігання;
- 6875 пр. (20%) – фізично зношені;
- 24774 пр. (72%) – застарілого змісту;
- 186 пр. (1%) – втрачені читачами (зроблена заміна);
- 36 пр. (1%) – дублетні;
- 1 пр. (електронний журнал) – закінчення терміну доступу.

Книжкові видання складали 7959 пр. (23%) всіх виключених видань, брошури та неопубліковані видання – 1366 пр. (4%), періодичні видання –

11533 пр. (34%), спеціальні види документів (ГОСТи) – 13071 пр. (38%), образотворчі, аудіовізуальні та електронні видання – 57 пр.

Найбільша кількість вилучених видань, 48%, за змістом належала до технічних галузей знань, 15% були суспільного змісту, 10% універсального і 6% сільськогосподарського характеру.

У зв'язку зі створенням відділу документів з медичних наук проведено значний обсяг роботи з перевезення, звірки з інвентарними книгами, обліку та розміщення фонду обласної наукової медичної бібліотеки: всього переміщено понад 180 тис. пр. документів та влито в фонд майже 63 тисячі книг і періодичних видань. Продовжувалась робота по забезпеченню збереження фонду: створення відповідних умов зберігання, виготовлення картонних папок для книг та журналів, виданих у період до 1924 р., ремонт та оцифровування найбільш цінних видань з метою виготовлення страхових цифрових копій. Згідно з «Перспективним планом оцифровування колекційних видань з фондів Херсонської ОУНБ ім. Олеся Гончара на 2016 – 2020 рр.» за рік на електронні носії перенесено 20 пр. док. (4 735 арк./ск.), серед них: «Виргыліева Енеыда на украинскую мову перелыцевана» І.П. Котляревського 1886 року видання; «Записки історично-філологічного відділу», видані за редакцією акад. Грушевського М. та проф. Грушевського О. у 1927 р., «Отчет о деятельности Городского народного дома за 1914 г.», «Сборник Херсонского земства» за 1895 - 1901 рр. та ін. На жаль через відсутність коштів не було виконано роботу з опрацювання періодичних видань. Завершено роботу з інвентаризації фонду згідно з «Перспективним планом інвентаризації бібліотечних фондів Херсонської ОУНБ ім. О. Гончара на 2013-2018 рр.». У 2018 р. проведено повну інвентаризацію фонду у відділі наукової інформації та бібліографії, відділі обслуговування користувачів (описи винаходів), відділі формування фондів та ін. структурних підрозділах, що не є фондоутримувачами (відділ формування фондів, відділ каталогізування та ін.). Загальний обсяг інвентаризованого фонду склав 235 456 пр., з них 163 115 пр. – складала описи винаходів. Паралельно продовжувалась робота зі звірки індикаторів з інвентарними книгами та ЕК.

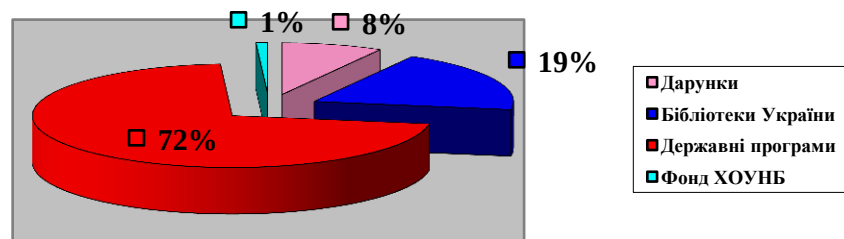
1.3.1. Робота обмінного фонду

Основна діяльність сектора обмінного фонду була направлена на перерозподіл документів, отриманих за державними програмами поповнення бібліотечних фондів; поповнення обмінного фонду книгозбірні та організацію обміну документами з бібліотеками України; доукомплектування діючого фонду бібліотеки.

Всього у 2018 році до обмінного фонду надійшло 20693 пр. видань. Джерела надходження традиційні: державні програми, бібліотеки України, дарунки від інших організацій та приватних осіб, фонд бібліотеки. Левова

частка, а саме 18686 пр. (90,3%) – це надходження за державними програмами.

Основні джерела надходження до Обмінного фонду у 2017р.

З бібліотек України отримано 448 пр. (2,1%), а саме з: Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого – 74 пр., Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського – 240 пр., Наукової бібліотеки імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка – 128 пр. 102 пр. надійшло з фонду Херсонської ОУНБ ім. Олеся Гончара, 74 пр. – з відділу формування фондів.

1383 пр. (6,7%) всіх надходжень склали дарунки та благодійна допомога, в т. ч. 769 пр. видань надійшло від установ та благодійних фондів (Херсонської громадської організації «Культурний центр “Україна-Литва”» - 21пр., Всеукраїнської екологічної ліги – 15 пр., управління інформаційної політики Херсонської обласної державної адміністрації – 245 пр., видавництва «Дуліби» - 178 пр. Отримано також видання з видавничої організації «Юрінком Інтер», Видавничого Дому «Академперіодика», Української бібліотечної асоціації, Національного інституту стратегічних досліджень, АО «Мотор Січ», Громадського об'єднання «“Український Культурний Центр “Ватра”», Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса та інших. Від приватних осіб отримано 614 пр.

Водночас протягом року з обмінного фонду вибуло 21024 документи, з яких 19210 пр. (91,4%) – це видання отримані за державними програмами поповнення бібліотечних фондів та розповсюджені серед публічних бібліотек області.

Передача книг, отриманих за державними програмами, до публічних бібліотек області у 2018 р.

Назва програми	Загальна кількість	Передано в бібліотеки	
		КЗ «Херсонська ОУНБ ім. Олеса Гончара» ХОР	Бібліотеки області
Бюджетна програма «Щодо здійснення придбання україномовних книг для поповнення фондів публічних бібліотек», Наказ Міністерства культури № 1132 від 31.10.2017 р. Виконавець НБУ ім. Ярослава Мудрого	17291	392	16899
Бюджетна програма «Забезпечення діяльності Українського інституту книги, випуск книжкової продукції за програмою «Українська книга», Постанова Кабінету Міністрів України № 622 від 11.07.2018 р. Виконавець Міністерство культури України	1593	-	1593
Енциклопедія Сучасної України т. 16-18 (Спільний проект Національної академії наук України та Наукового товариства ім. Т. Шевченка. Підготовку та видання Енциклопедії Сучасної України здійснює Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, створений 2004 року на базі координаційного бюро Енциклопедії Сучасної України)	326	3	323
Всього:	19 210	395	18815

Підготовлені та розіслані 2 інформаційні списки, до яких увійшло 302 назви. Замовлені за цими списками документи були направлені до бібліотек області, а саме: в Чаплинську центральну бібліотеку – 13 пр., в Генічеську центральну району бібліотеку – 13 пр., в Абрикосівську сільську бібліотеку Олешківського району – 11 пр., в Піщанівську сільську бібліотеку Олешківського району – 11 пр., в Роздольненську сільську бібліотеку Каховського району – 8 пр., в Зеленопільську сільську бібліотеку Каховського району – 3 пр., в Білозерську районну бібліотеку – 7 пр. Всього 67 пр. Два інформаційні списки, до яких увійшли місцеві видання та видання нашої бібліотеки були розміщені на веб-сайті книгозбірні. До них було включено 65 назв (121 пр.). Майже всі видання (64 пр.) були замовлені та відправлені в інші бібліотеки: Чаплинську центральну бібліотеку – 39 пр., Наукову бібліотеку імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка – 16 пр., Роздольненську сільську бібліотеку – 9 пр.

3.4. Електронні ресурси бібліотеки

У 2018 р. продовжувалась робота зі створення електронних БД власної генерації, як вагомого інформаційного ресурсу книгозбірні (як бібліографічних, так і повнотекстових) та надання користувачам доступу до них в режимі он-лайн. У 2018 р. кількість електронних бібліографічних баз даних бібліотеки збільшилась: додалась БД «Електронний каталог обласної наукової медичної бібліотеки», в результаті загальний обсяг двох бібліографічних БД книгозбірні **на 01.01.2019 р. містить 1 006 944 БЗ.**

Протягом року до цих ЕБД було введено понад 31 тис. БЗ (Див. табл.: 2.4.1. «Формування електронних ресурсів та електронних баз даних»), зокрема понад 3 тис. БЗ створено на видання з колекцій відділу рідкісних і цінних видань та відділу зберігання і реставрації бібліотечних фондів («Колекція С. Юферова», «Колекція Д. Файнштейна» та ін.), бібліографічні описи яких були відсутні в ЕК. Продовжувалась робота по введенню до електронної БД нотних видань, що були відсутні в ЕК та періодичних видань постійного терміну зберігання, виданих до 2015 р. (Див. табл.: 2.4.1. «Формування електронних ресурсів та електронних баз даних»). Значний обсяг роботи проведено з редагування та поточного корегування бібліографічних описів документів, аналітичного розпису збірників та внесення змісту книг. (Див. табл.: 2.4.1. «Формування електронних ресурсів та електронних баз даних»). В ЕК пересистематизовано на УДК 23353 бібліографічних записи (розділ 0), оновлені існуючі довідники в ІРБІС 64.

Користувачі бібліотеки мали доступ до світових повнотекстових електронних ресурсів, наданих бібліотеці Посольством США в Україні та Гете-інститутом в Україні. З метою надання доступу користувачам до оцифрованих видань з фонду книгозбірні продовжувалось формування колекції електронних повнотекстових документів з фонду відділу краєзнавства та відділу рідкісних і цінних видань, а також робота над створенням «Електронної бібліотеки повнотекстових документів» (оцифровані документи переведені у формат PDF, продовжувалась робота програміста над представленням даного електронного ресурсу на веб-сайті бібліотеки). Для повнотекстової електронної бібліотеки було отримано електронні версії журналів від видавництва «Основа» (5 назв).

Забезпечуючи потреби нового покоління користувачів («покоління Google»), які є нашими віртуальними користувачами і які активно працюють з контентом, представленим на віртуальних ресурсах книгозбірні, бібліотека продовжувала працювати над удосконаленням контенту з метою зробити його більш інформативним та цікавим. Не зважаючи на те, що не завершено роботу над створенням електронної бібліотеки, віртуального кабінету користувача, впровадженням нових віртуальних виставок, а також дистанційних методів роботи як найбільш перспективного напряму розвитку бібліотеки у майбутньому

відвідуваність веб-сайтів книгозбірні склала майже 700 тис. (Див. табл. 2.1. «Обслуговування користувачів»).

Незважаючи на те, що все частіше люди отримують інформацію у соціальних мережах і менше звертаються до веб-сайтів, зменшення відвідуваності бібліотечного веб-сайту не відбулось, проте і збільшення було незначним (2017 р. – 692387, 2018 р. – 698018). Працівники бібліотеки докладали значних зусиль для оновлення контенту веб-проектів Гончарівки. Так протягом 2018 р. розділ «Книгознавча мозаїка», представлений на сторінках віртуального «Музею книги», поповнювався матеріалами книгознавчих розвідок за документами бібліотечних колекцій; започатковано *Інтернет-проект «Читаємо Олеса Гончара сьогодні»* (записано та виставлено 25 відеочитань), розпочато реалізацію *краєзнавчого відеолекторію «Культурно-просвітницький рух на Херсонщині у 1917-1921 рр.»* (представлено відео лекцію «Діяльність «Просвіти» на Херсонщині: від витоків до сьогодення» голови ХОО Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Г. Шевченка, письменника та громадського діяча, заслуженого працівника культури України Олега Васильовича Олексюка); продовжувалось наповнення контенту *проекту «Видатні постаті та події України»* (протягом року на проекті розміщено 25 інформацій, в результаті чого його відвідуваність збільшилась майже втричі і склала 2780 відвідувань, 2017 – 1075). Проект «Мистецький хайвей» поповнювався новою інформацією, зокрема міні-проект «Мистецькі постаті України» доповнено матеріалами, присвяченими творчості української співачки Лариси Руденко, українського художника О. Артамонова, Національної заслуженої капели бандуристів ім. Г. Майбороди. Поповнювався контент порталу «Арткавун» та інших веб-ресурсів.

Наявність аккаунтів у соціальних мережах і популяризаторська діяльність бібліотеки сприяли активізації читацького інтересу до наших віртуальних проектів та діяльності бібліотеки. У 2018 році Гончарівка була представлена у трьох соціальних мережах - Facebook, Twitter та Google+ (до жовтня 2018 р., оскільки Google припинив підтримку цієї соціальної мережі).

Розміщення як унікальної інформації, так і репостів новин та анонсів з офіційного сайту бібліотеки дозволило бібліотеці спілкуватися з користувачами, отримувати зворотній зв'язок. Кількість охопленої аудиторії протягом всього року стабільно збільшувалась (відвідування сторінок бібліотеки на Facebook збільшилось вдвічі, порівняно з попереднім роком, на Twitter – в 10 разів). Завдяки соціальним мережам у липні вперше проведено онлайн-трансляцію зустрічі з молодими українськими письменниками. Цю трансляцію переглянуло 1184 користувача.

IV. НАУКОВА РОБОТА

4.1. Науково-дослідна діяльність

Здебільшого науково-дослідна робота бібліотеки як і попередні роки базувалась на вивченні фонду рідкісних і цінних видань. У минулому році в полі зору були напрямки:

- опрацювання колекції книг з автографами українських письменників;
- вибіркове опрацювання колекції херсонського журналіста Давида Файнштейна, зокрема книг херсонських авторів;
- продовження дослідження частини українських видань, що вийшли друком 1917-1921 рр., а також періодичних видань (журнали) XIX – початку XX ст.

Одним з цікавих напрямків дослідницької роботи були книгознавчі розвідки. Об'єктами даних розвідок були книги з екслібрисами, книги з автографами, книги-ювіляри 2018 року і ще багато цікавих тем. Матеріали розвідок за документами бібліотечних колекцій представлені в проекті «Музей книги» в розділі «Книгознавча мозаїка». Було підготовлено 17 оглядів.

Впродовж звітнього періоду продовжувалось наукове опрацювання рідкісного фонду бібліотеки – його перегляд, вивчення, відбір, атрибуція, підготовка до обліку, оцінювання раритетних видань та корегування бібліографічних записів. При корегуванні наводились додаткові відомості щодо наявності дарчих написів, екслібрисів, печаток, штампів та інших знаків на виданнях. Здійснено корегування 1646 бібліографічних записів колекційних видань. Переглянуто і опрацьовано за рік 579 пр. видань, із них 162 пр. з числа документів, виданих до 1917 р.

Результати дослідницької роботи та наукового опрацювання фонду використовувались в просвітницькій роботі, екскурсійно-виставковій діяльності. Ефективно задіявались частини колекцій україномовних документів XIX – початку XX ст. Продовжувалось і оцифровування документів даної колекції: за рік оцифровано 13 пр. (в поаркушевому обсязі 2374 аркушів-сканів).

В полі зору дослідницької діяльності залишались розвідки з вивчення історії бібліотечної справи регіону. В межах проекту Національної бібліотеки ім. Ярослава Мудрого «Українська бібліотечна енциклопедія» було підготовлено 2 статті: «Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олесь Гончара» для розділу «Бібліотеки» та «Шенфінкель Віра Костянтинівна» для розділу «Персоналії».

З метою вивчення та удосконалення якісного задоволення інформаційних потреб користувачів було проведено соціологічне дослідження «Ефективність використання електронних ресурсів

Херсонської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олеса Гончара».

Протягом року працівники бібліотеки взяли участь у наукових семінарах. А саме – «Пам'ятки писемності та культури у фондах Одеської національної бібліотеки» (м. Одеса) та «Культурне розмаїття Південної України – чинник європейської інтеграції» з виступом «Висвітлення питання багатонаціональності Херсонщини у наукових розвідках обласної книгозбірні ім. Олеса Гончара» (м. Одеса).

4.2. Науково-методична робота

Методична практика бібліотеки у 2018 році відрізнялась різноманітністю змісту, форм, методів, продуктів методичної діяльності.

Традиційні напрямки методичної діяльності (аналізування, методичний моніторинг, розробка методик та підготовка методичних матеріалів, організація безперервної освіти бібліотечних кадрів) функціонували, але подальший розвиток набули нові для методичної діяльності напрямки, такі як прогнозування, проектно-

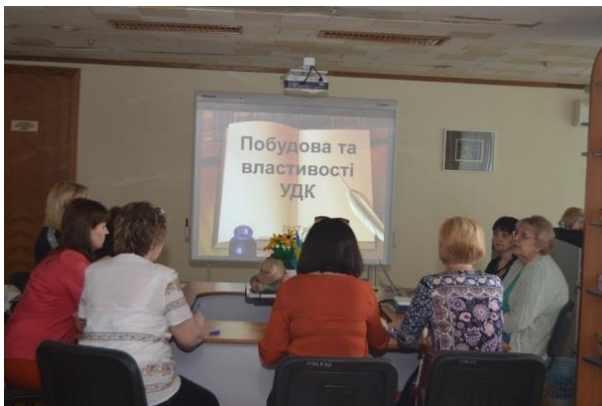
програмна діяльність, рекламна діяльність тощо.

В центрі уваги була реформа децентралізації та її вплив на функціонування бібліотек регіону. Протягом звітного періоду у цьому напрямку науково-методичний відділ здійснював роботу у двох напрямках: методична допомога бібліотечним фахівцям під час переходу до власності ОТГ та інформаційно-роз'яснювальна робота серед населення регіону щодо основних правових положень адміністративної реформи та її впливу на життя громад. Бібліотеки регіону, в т. ч. з ОТГ області мали змогу ознайомитись з кращими практиками діяльності колег з Львівської області під час *професійного бібліомосту Херсон-Львів «Розвиваємо громади, розвиваємось самі. Ініціативи бібліотек, що змінюють життя громади»* (в рамках Віртуальної Школи місцевого самоврядування для бібліотечних працівників). До того ж, фахівці науково-методичного відділу бібліотеки постійно надавали консультації щодо правових питань реорганізації бібліотек в умовах створення нових органів місцевого самоврядування.

Позитивним моментом 2018 року стало проведення на базі обласної бібліотеки **навчання працівників відділів культури, освіти, молоді та спорту ОТГ «Сучасна бібліотека: плануємо, обговорюємо, звітуємо»**, під час якого були напрацьовані питання співробітництва ОТГ та головної бібліотеки Херсонщини.

Трансформаційні процеси в суспільстві, громадах, бібліотеках потребують відкритих до змін, ініціативних, креативних фахівців, на що була націлена система підвищення кваліфікації бібліотекарів області. Для звітного періоду характерним є вдале поєднання традиційних та дистанційних форм проведення заходів. У 2018 році проведено 8 вебінарів (кількість учасників - 498 бібліотекарів) та 8 тренінгів (кількість учасників – 110 бібліотекарів, 8 спеціалістів відділів культури, освіти, молоді та спорту ОТГ, РДА). Зокрема, підготовлені та проведені заняття для співробітників бібліотеки за темою «УДК. Побудова та властивості», бібліотечним працівникам вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації надано консультацію

«Впровадження УДК в практику роботи бібліотек» в рамках засідання обласного методичного об'єднання.

Індивідуальні консультації з методики систематизації за УДК надавались працівникам бібліотек різних видів. Проведено науково-практичний семінар «Сучасні тенденції та

напрями діяльності клубів при бібліотеках» для бібліотекарів міста, зокрема і працівників Гончарівки. Окремо слід відзначити, вперше проведено виїзну сесію для директорів ЦБС, районних бібліотек, об'єднаних територіальних громад «Туризм як тренд: інноваційна діяльність бібліотек на допомогу розвитку громади» на базі Стрілківської сільської бібліотеки Генічеського району, яка дозволила вдало поєднати теоретичні та практичні заняття, ознайомлення з досвідом та професійне спілкування.

Важливим напрямком методичної діяльності традиційно стала система електронної звітності бібліотек. Всі публічні бібліотеки області відзвітували в системі за 2017 рік.

Видавнича діяльність науково-методичного відділу представлена електронними виданнями. На замовлення бібліотекарів області підготовлені чергові випуски вісника інновацій «Запозич у професіонала» (<http://nmo.lib.kherson.ua/visnik-innovatsiy-zapozich-u-profesionala-vip-56.htm>),

метою яких є поширення креативних ідей, цікавих новинок в діяльності бібліотек України та світу, що містяться в матеріалах, розташованих у вільному доступі в мережі Інтернет. Для ознайомлення з питаннями законодавчого забезпечення бібліотек був підготовлений черговий випуск «Ділового досьє директора бібліотеки» (<http://lib.kherson.ua/dilove-dose-direktora-tsbs-vipusk-9.htm>).

Сторінка «Методист on-line» на веб-сайті Херсонської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олеса Гончара була основним науково-методичним майданчиком в мережі Інтернет. Про необхідність та затребуваність ресурсу свідчить той факт, що у 2018 році кількість відвідувачів сторінки була більше, ніж у 2017 р. (2018 р. - 18 049 , 2017 р. - 16 760). Загальна кількість переглядів сторінок сайту склала – 28866, в тому числі унікальних –13582.

У 2018 р. було розроблено проекти розвитку окремих напрямків діяльності обласної бібліотеки; проведено моніторинг правового забезпечення діяльності бібліотек України та моніторинг діяльності зарубіжних бібліотек щодо надання нових послуг користувачам (для Департаменту культури, туризму та курортів Херсонської ОДА).

4.2.1. Підвищення кваліфікації бібліотечного персоналу області

№	Зміст роботи	Обсяг	Виконавці
1.	Проведено вебінари для центральних та районних бібліотек області: - «Бібліотеки області крізь призму ЕСМАРу»; - «Сучасна бібліотека: звітуємо, обговорюємо, плануємо»	Презентація, консультація	НМВ
2	Проведено регіональний день фахівця «Нове в бібліотечній справі, бібліотекознавстві, бібліографії»	Повідомлення, відео-презентації	НМВ
3	Проведена виїзна сесія для директорів ЦБС, районних бібліотек, об'єднаних територіальних громад «Туризм як тренд: інноваційна діяльність бібліотек на допомогу розвитку громади» на базі Стрілківської сільської бібліотеки Генічеського району	Консультації, презентації, повідомлення	НМВ, адміністрація
4	Проведено заняття он-лайнової лабораторії «Стратегічний розвиток бібліотеки»	2 заняття: програма, консультації, відео-презентації, тренінги	НМВ
5	Проведено тренінг «Сучасна бібліотека: нове бачення, нові можливості, нове	Програма, консультації,	НМВ

	обличчя» для бібліотекарів коледжів	відео-презентації	
6	Проведено тренінг «Бібліотечні фонди: сучасні вимоги і тенденції» для бібліотекарів коледжів	Програма, консультації, відео-презентації	НМВ
7	Онлайн навчання «Видавай грамотно, редагуй фахово»	2 заняття: програма, консультації, відео-презентації, практичні завдання	НМВ, центр екологічної інформації
10	Проведено тренінг «Нормування праці бібліотекаря» для бібліотекарів Херсонського аграрного університету	Програма, презентації, практичні заняття	НМВ, відділи бібліотеки
11	Проведено тренінг «Організаційно-розпорядчі документи бібліотеки. Атестація бібліотекарів» для бібліотекарів Херсонського аграрного університету	Програма, презентації, практичні заняття	НМВ, відділ формування фондів
12	Проведено професійний Бібліоміст Херсон-Львів «Розвиваємо громади, розвиваємось самі. Ініціативи бібліотек, що змінюють життя громади» (в рамках Віртуальної Школи місцевого самоврядування для бібліотечних працівників)	1 заняття: виступи, презентації, обговорення	НМВ, відділ каталогізування, відділ наукової інформації та бібліографії
13	Виступили з презентацією «Керівництво читанням: нові критерії, новий зміст» на заняттях Школи молодого бібліотекаря Херсонської ЦБС	Підготовка та проведення презентації	НМВ, відділ обслуговування
14	Проведено тренінг «Соціально орієнтована діяльність бібліотеки» для завідуючих бібліотеками та головних бібліотекарів Херсонської ЦБС	Програма, презентації, практичні заняття	НМВ
15	Проведено навчання працівників відділів культури, освіти, молоді та спорту ОТГ «Сучасна бібліотека: плануємо, обговорюємо, звітуємо»	Програма, презентації, практичні заняття	НМВ, Центр екологічної інформації

Інформаційно-консультативна діяльність

№	Назва заходу	Обсяг роботи	Виконавці
1	Інформаційне обслуговування фахівців бібліотек з пріоритетних напрямків бібліотечної діяльності: розробка, оновлення документів, регламентуючих діяльність бібліотек і бібліотечних працівників, ведення облікової та планово-звітної документації тощо	591 консультація	НМБ
2	Поповнення розділу «Децентралізація та бібліотеки» на сайті відділу	Виставлено 3 публікації	НМБ
3	Ведення групи «Прес-клуби бібліотек Херсонщини» в соціальній мережі Facebook	Виставлено 54 інформації	НМБ

4.2.2. Виявлення та просування бібліотечних інновацій

№	Зміст роботи	Обсяг	Виконавці
1	На сайті «Методист он-лайн»:		
	- Формування БЗ «Школа інноватики» - Проведено Велику літературну естафету «Гончар крокує Херсонщиною» в рамках відзначення 100-річчя від дня народження Олеса Гончара. - Поповнення розділу «На допомогу популяризаторській діяльності бібліотек області»	2 інформації Методичне забезпечення проведення заходу, розташовано 91 матеріал бібліотек області Виставлено 2 матеріали	НМБ НМБ НМБ

V. АВТОМАТИЗАЦІЯ БІБЛІОТЕЧНО - БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

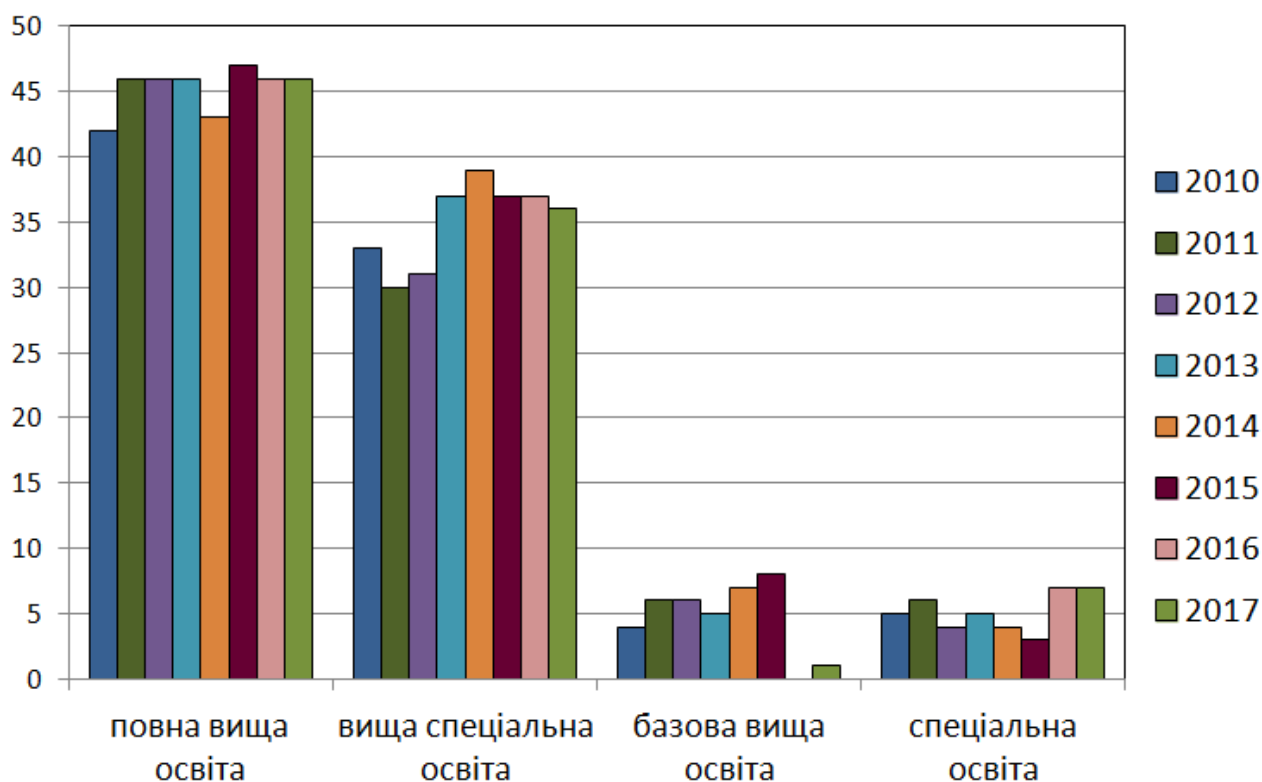
Основні зусилля працівників відділу інформаційних технологій та електронних ресурсів були направлені на забезпечення безперебійного функціонування комп'ютерної мережі бібліотеки і своєчасного збереження баз даних. З цією метою регулярно проводились заходи з профілактичного обслуговування ПК та комп'ютерної мережі в обсязі, передбаченому технічними умовами експлуатації, здійснювався поточний ремонт комп'ютерного обладнання.

У 2018 р. продовжувалась реалізація масштабної програми Technology Nation, яка передбачає надання можливості читачам зробити перший крок в ІТ-галузі через відвідування безкоштовного курсу з основ програмування. Були проведені заняття для 4-х груп користувачів (дітей, молодих мам, вчителів): «Technology Nation Kids», «IT Moms», «WoW Teachers». Даний курс дозволив всім охочим (всього 72 особи) отримати комп'ютерну освіту світового класу та вивчити основи найбільш затребуваних мов програмування.

VI. СТАН ТА РОЗВИТОК КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ

У 2018 р. кількісний склад працівників бібліотеки, порівняно з 2017 р., практично не змінився і відповідав штатному розпису, який було складено та затверджено згідно Наказу Міністерства культури України від 22.08.2012 р. № 900 «Про затвердження примірної структури та примірних штатних розписів комунальних бібліотек».

Розподіл працівників бібліотеки за освітою

Протягом звітнього року в бібліотеці працювало 95 бібліотечних працівників, в т. ч.:

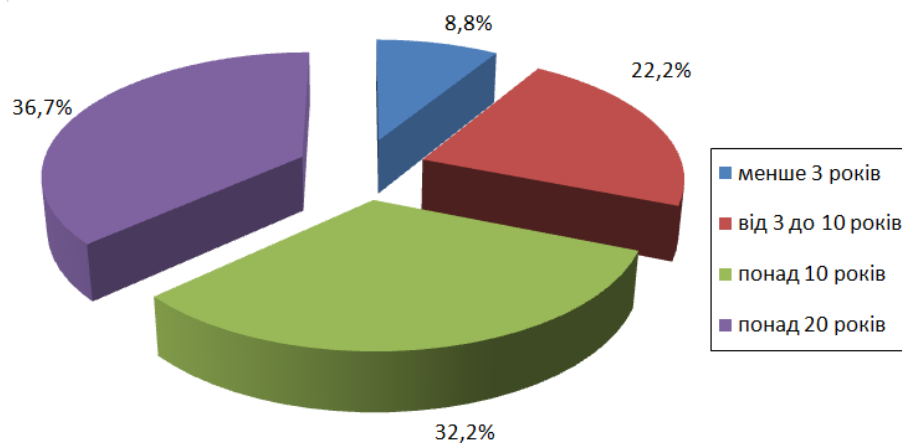
- з повною вищою освітою – 86 (2017 – 82), в т. ч. – з вищою спеціальною освітою – 43 (2017 – 36);

– з базовою вищою освітою – 9 (2017 – 8), в т. ч. зі спеціальною – 5 (2017 – 1).

Змінився освітній рівень працівників: наприкінці року в книгозбірні працювало 48 бібліотечних працівників, які мають спеціальну освіту – понад 50% (у 2017 р. ця кількість складала – 41%).

Відбулось збільшення працівників, що мають значний стаж роботи. Більшість співробітників – 85,3% (2017 р. – 68,8%) мають стаж бібліотечної роботи – понад 10 років, в т. ч.: 41% бібліотекарів (2017 р. – 36,7%) працюють понад 20 років; 27,4% (2017 р. – 32,2%) мають стаж бібліотечної роботи від 10 до 20 років. Всього 14,7% (2017 р. – 8,8%) працюють в бібліотеці менше 3-х років, ще 16,8% (2017 р. – 22,2%) – від 3 до 10 років. З 95 працівників лише 30% складають ті, хто працює в бібліотеці менше 10 років. (Молодь віком до 35 років звільняється через зменшення заробітної плати).

Розподіл працівників бібліотеки за стажем роботи

Віковий склад бібліотечних працівників теж змінився. Якщо кількість бібліотечних працівників пенсійного віку залишилась на рівні 2017 р. (16 осіб), то кількість працівників віком до 45 років зменшилась з 54 осіб у 2017 р. до 49 – у 2018 р., а віком з 45 до 59 років – навпаки зросла і склала 46 осіб (2017 р. – 36).

Для підвищення ефективності праці та стимулювання працівників застосовувались критерії оцінки роботи бібліотечних працівників, залежно від рівня їх внеску у розвиток книгозбірні та результатів діяльності. З цією ж метою одним з головних завдань бібліотеки залишалась підтримка високого професійного рівня бібліотечних кадрів, в т. ч. сучасного рівня володіння інформаційними технологіями та інноваційними практиками. Підвищення кваліфікації спеціалістів бібліотеки, а також заходи з розширення професійного кругозору організовувались на декількох рівнях: навчання в профільних навчальних закладах, підвищення кваліфікації в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв (м. Київ), отримання другої профільної освіти, участь у професійних заходах, що

проходили в Україні та області, заходи різних форм навчання, організованих бібліотекою.

У 2018 р. 16 бібліотечних працівників підвищили свою кваліфікацію шляхом навчання на курсах Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. З метою задоволення потреби бібліотекарів в опануванні нових специфічних програмних засобів для покращення професійної діяльності для співробітників бібліотеки проведено 2 групових заняття за темою: «QR-коди: поняття, генератори, використання», але більш ефективними виявились індивідуальні консультації з різних тем, які протягом року проводились в Інтернет-центрі (всього було надано понад 40 консультацій з питань роботи з Інтернет-сервісами, новим програмним забезпеченням, з різними форматами інформації, особливо із зображеннями, відео та звуком).

Крім того, працівники бібліотеки займалися самоосвітою, відвідували різноманітні тренінги і семінари для професійного та особистісного розвитку: VIII Міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасна інформаційно-бібліотечна освіта: стратегічні орієнтири» під патронатом Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, Української бібліотечної асоціації та Головного тренінгового центру для бібліотекарів (сmt. Славське); семінар «Зміцнюємо мережу: комунікація, співпраця, координація», який було організовано Посольством США в Україні для керівників Інформаційно-ресурсних центрів «Вікно в Америку», що діють в Україні (м. Харків). Семінар мав на меті зміцнити мережу українських центрів «Вікно в Америку», пропонуючи практичні заняття та тренінги з використання електронних засобів комунікації, планування програм та їх оцінки; тренінг щодо нових форм звітності, а також можливостей зовнішньої та внутрішньої комунікації. (Американський дім (м. Київ)); семінар «Пам'ятки писемності та культури у фондах бібліотек» (м. Одеса, Одеська національна наукова бібліотека); курси на тему: «Впровадження УДК в практику роботи наукових та публічних бібліотек» (м. Київ, НАКК культури і мистецтв); тренінг від Британської ради для активних громадян; Фестиваль «Активні громадяни»; семінар «Ефективні канали комунікації в роботі з цільовими групами: надання бібліотечних послуг за допомогою дистанційного обслуговування. Е-mail-розсилка інформації.» (м. Херсон); навчальні вебінари: «Безпека дітей та підлітків онлайн: кібер-булінг, секстинг, грумінг та контент, що шкодить», «Можливості Google в освітньому середовищі», «Інтерактивна наука в освіті: граємося чи навчаємося?»).

З метою перевірки рівня володіння українською мовою працівники книгозбірні долучились до написання Всеукраїнського радіодиктанту національної єдності.

Набуті знання та навички активно використовувались працівниками бібліотеки у роботі.

Згідно Закону України «Про професійний розвиток працівників» та «Положення про атестацію працівників Херсонської обласної

універсальної наукової бібліотеки ім. Олеся Гончара» проведено чергову атестацію працівників бібліотеки, яка підтвердила зростання рівня їх професійних компетенцій.

VII. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ТА ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

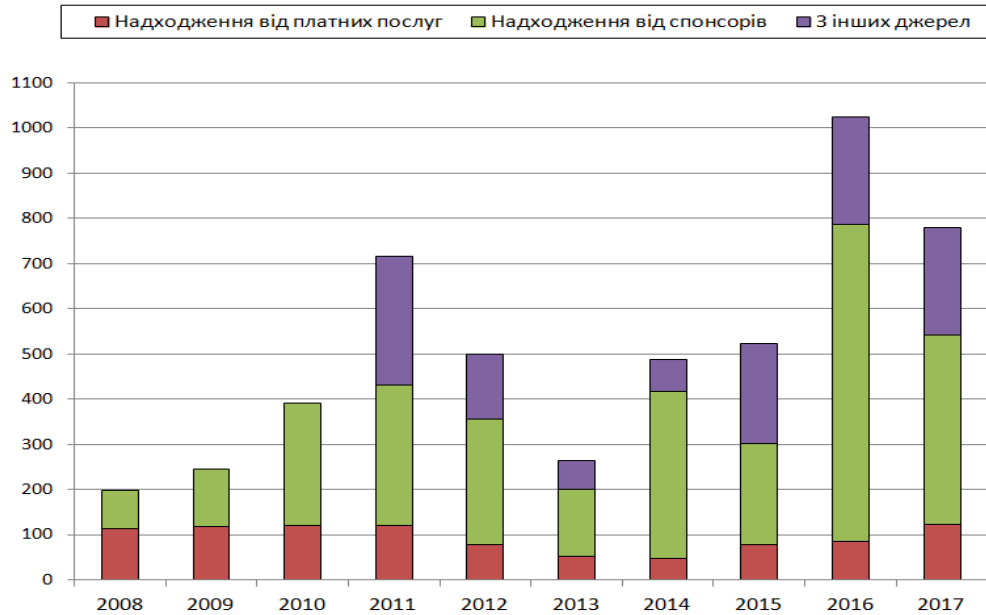
Вирішення питань фінансово-економічної та господарської діяльності бібліотеки здійснювалось не лише за рахунок бюджетного фінансування, а й за рахунок залучення інвестицій (від благодійних фондів, грантодавців, меценатів і спонсорів) та надання платних послуг.

Загалом у 2018 р. на фінансування бібліотеки було витрачено 16 742 586 грн., з них 9 790 928 грн. (58,5%) – на оплату праці, 895 532 грн. (6,1%) – на комплектування фондів, в т. ч. 2,6 тис. (0,02%) за рахунок коштів загального фонду, 269,3 тис. грн. – за рахунок інших надходжень спеціального фонду, інші витрати на поповнення фонду здійснювались бібліотекою за рахунок отримання подарунків від користувачів та видавництв, спонсорських внесків і грантів. Кошти у сумі 396,7 тис. грн, які виділені з бюджету на капітальний ремонт (2,4% від загальної кількості виділених коштів), були витрачені на ремонт приміщення відділу документів з медичних наук. На придбання основних засобів було витрачено 328 695 грн. (2,0%), з них за рахунок коштів загального фонду – 60 537 грн. (за ці кошти було придбано монітор, принтер, книжкові стелажі, килимові доріжки, адаптер, біндер, банер).

З метою забезпечення якісно нового змісту роботи бібліотеки для повноцінного задоволення інформаційних потреб населення та вирішення фінансово-економічних питань значні зусилля докладалися бібліотекою для залучення додаткових коштів, зокрема від іноземних грантодавців, спонсорів та благодійників. У 2018 р. бібліотека отримала кошти (премію) в розмірі 28 270 грн. за рахунок гранту від Посольства США в Україні, наданого для розвитку інформаційно-ресурсного центру «Вікно в Америку» та спонсорської допомоги. Завдяки цьому було придбано ігрову приставку Playstation.

Збільшились надходження від надання платних послуг (в т. ч. за рахунок розширення їх переліку), що надавались користувачам книгозбірні. Значною популярністю користувалась така послуга, як платні курси з вивчення іноземної мови (англійської, німецької) та проведення інформаційно-масових, розважальних, культурно-мистецьких заходів. За рахунок коштів, отриманих від платних послуг було придбано ноутбук, книжкові стелажі, жалюзі, комп'ютер. Крім того, бібліотека отримала грант для реалізації культурного проекту «Говоримо українською. Читаємо українське.» у сумі 264 480 грн., завдяки чому було поповнено бібліотечний фонд україномовними виданнями.

Надходження коштів, тис. грн.

Загалом за рік додатково залучено – 1 049 097 грн. (2017 р. – 780 250 грн., 2016 – 1 025 350 грн.; 2015 – 522 193 грн., 2014 р. – 486 823 грн., 2013р. – 57 555 грн.), з них:

- від надання платних послуг – 201 464 грн. (2017 р. – 123 554 грн., 2016 – 84 850 грн.; 2015 – 78 402 грн., 2014 р. – 47 165 грн., 2013 р. – 12 000 грн.);
- благодійних, спонсорських внесків та надходжень в натуральній формі – 847 633 грн. (2017 р. – 417 725 грн., 2016 – 702 472 грн.; 2015 – 223 521 грн., 2014 р. – 369 658 грн., 2013 р. – 33 555 грн.);
- інші надходження спеціального фонду склали – 666 000 грн. (2017 р. – 238 970 грн., 2016 – 238 027 грн.; 2015 – 220 270 грн., 2014 р. – 70 000 грн., 2013 р. – 12 000 грн.)

Протягом року було придбано:

1. за бюджетні кошти:

- адаптер – 1 шт.;
- монітор – 1 шт.;
- принтер – 1 шт.;
- 3D ручки – 1 шт.;
- телефон – 1 шт.;
- килимові доріжки – 2 од.;
- жалюзі
- стелажі – 2 шт.;
- біндер – 1 шт.;
- джерело безперебійного живлення – 1 шт.;
- Банер - 1 шт.

2. за благодійні внески, гранти:

- принтер – 1 шт.;
- комп'ютер – 1 шт.;

- картридж – 1;
- акустична система – 1 од.;
- фліпчарт – 1 шт.;
- екран мобільний – 1 шт.;
- презентер – 1 шт.;
- банер – 1 шт.

3. за рахунок коштів спеціального фонду, отриманих як плата за послуги:

- ноутбук – 1 шт.;
- жалюзі
- стелажі – 6 шт.;
- комп'ютер – 1 шт.;
- вітрина металева – 2 шт.

4. за рахунок інших надходжень спеціального фонду:

- кондиціонер – 1 шт.

Але у матеріально-технічному забезпеченні бібліотеки залишилось, як і у попередні роки, багато невирішених проблем, враховуючи потребу у проведенні значного обсягу поточних ремонтних робіт будівлі бібліотеки, її систем життєзабезпечення та енергоефективності, оновлення комп'ютерної мережі.

Директор

Н. І. Коротун

**КІЛЬКІСТЬ КОРИСТУВАЧІВ, ВІДВІДУВАНЬ, ВИДАЧІ ДОКУМЕНТІВ,
ЧИТАНІСТЬ ПО ВІДДІЛАХ БІБЛІОТЕКИ**

№	Найменування показників	Всього		В т. ч. по структурних підрозділах															
				ВО		ВА		ВМ		ВДМ		ВКР		НМВ		ВНІБ			
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	Кількість обслужених користувачів	39217	39725	17209	17232	4730	4667	4065	4065	2806	2813	2348	2358	816	817	2201	2200	-	349
2	Кількість відвідувань, в т. ч.:	166101	168048	65690	56171	31384	32026	14773	14799	11006	10486	5879	6495	2918	2791	6211	6076	-	443
	– кількість відвідувань соціокультурних заходів	48612	53492	21703	26017	-	-	9018	8720	4810	4173	2651	3409	220	340	1821	1914	-	-
3	Відвідуваність	4,2	4,2	3,8	3,2	6,6	6,8	3,6	3,6	3,9	3,7	2,5	2,7	3,6	3,4	2,8	2,7	-	1,2
4	Кількість звернень на окремі веб-проекти	-	-	-	-	-	-	33167	33304	7771	8387	36214	36373	23245	18049	26944	235083	-	824
5	Видача літератури, в т. ч. з книгосховища	739298	742869	475494	465525	68713	68753	89136	89257	43658	43725	47813	47696	2229	2233	9627	9677	-	2148
6	Читаність	18,8	18,7	27,6	27,0	14,5	14,7	21,9	21,9	15,6	15,5	20,4	20,2	2,7	2,7	4,4	4,4	-	6,1

Додаток №1(продовження)

№	Найменування показників	В т. ч. по структурних підрозділах																	
		ВРЦВ		МБА		Зала каталогів		ІЦ		Екскурсії		ЗНН		ЦОЛОП		ЦЄІ		ЦЄІ	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	Кількість обслужених користувачів	365	464	139	134	-	-	1889	1891	-	-	1343	1344	221	304	211	211	874	876
2	Кількість відвідувань, в т. ч.:	2145	1983	555	531	15005	15061	5494	5543	3473	3613	3808	3826	1697	1864	2123	2140	4095	4100
	- кількість відвідувань соціокультурних заходів	1 246	1056	-	-	-	-	1004	2041	-	-	723	1429	848	741	1847	1826	2 721	1826
3	Відвідуваність	5,8	4,3	3,9	3,9	-	-	2,9	2,9	-	-	2,8	2,8	7,7	6,1	10,0	10,1	4,7	4,7
4	Кількість звернень на окремі веб-проекти	11 339	11876	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30700	43689	2 389	165790	18112	15784
5	Видача літератури, в т. ч. з книгосховища	1 743	1712	759	721	-	-	-	-	-	-	5321	5322	1126	1246	885	995	3809	3859
6	Читаність	4,8	3,7	5,4	5,4	-	-	-	-	-	-	3,9	3,9	4,4	4,1	4,2	4,7	4,4	4,4

КІЛЬКІСТЬ І СКЛАД КОРИСТУВАЧІВ ЗА ЄДИНИМ РЕЄСТРАЦІЙНИМ ОБЛІКОМ

	Всього користувачів	В т. ч. за фахом										
		Наукових працівників	Спеціалістів технічного профілю	Спеціалістів гуманітар. профілю	Спеціалістів сільсько-госп. профілю	Інших спеціалістів	Робітників	Службовців	Студентів вузів	Учнів технікумів	Учнів шкіл, ліцеїв	Інших читачів
2017	12 407	55	2 070	2 875	12	178	18	60	1 922	2 177	2 652	388
в %		0,44	16,68	23,17	0,1	1,43	0,15	0,48	15,49	17,55	21,38	3,13
2018	12410	38	1563	3148	25	188	12	12	1644	1656	3720	404
в %		0,31	12,59	25,36	0,2	1,51	0,1	0,1	13,25	13,34	29,98	3,26

	Всього користувачів	В т. ч. за віком				
		До 14 років	Від 15 до 17 років	Від 18 до 21 років	Від 22 до 59 років	Від 60 років
2017	12 407	2 231	2 520	2 356	4 720	580
в %		17,98	20,31	18,98	38,04	4,67
2018	12410	2546	2801	2083	4450	530
в %		20,51	22,57	16,78	35,85	4,27

	Всього користувачів	В т. ч. за освітою					
		Вища технічна	Вища гуманітарна	Незакінчена вища	Середня спеціальна	Середня	Початкова
2017	12 407	1 506	2 422	1 085	1 328	5 024	1 042
в %		12,14	19,52	8,75	10,7	40,49	8,4
2018	12410	1216	2464	1043	1294	5372	1021
в %		9,8	19,85	8,4	10,43	43,29	8,23

ВИДАЧА ДОКУМЕНТІВ ЗА ГАЛУЗЯМИ ЗНАНЬ, МОВАМИ ТА ВИДАМИ

	Всього видано	В т. ч. за галузями							
		суспільно-політичної	природничо-наукової, сільськогосподарської	технічної	з мистецтва, фізкультури і спорту	художньої літератури	мовознавство, літературознавство	Наука, освіта, культура	Універсальна
2017	739 298	236 085	104 042	100 415	131 986	39 555	42 981	73 809	10 425
в %		31,93	14,07	13,58	17,85	5,35	5,81	9,98	1,41
2018	742869	246199	77239	100457	126880	40422	45376	94425	11871
в %		33,14	10,4	13,52	17,09	5,44	6,1	12,71	1,6

	Всього видано	В т. ч. за мовами				Рідкісні видання
		Українською	Російською	Іноземними мовами	Мовами національних меншин	
2017	739 298	442 807	252 297	44 103	91	424
в %		59,9	34,13	5,97	0,01	0,05
2018	742869	516646	181993	44084	146	1937
в %		69,55	24,5	5,93	0,02	0,26

	Всього видано	В т. ч. за видами				
		Книги	Періодичні видання	Аудіовізуальні видання	Електронні видання	інші
2017	739 298	346 764	387 161	2 273	3 100	-
в %		46,9	52,37	0,31	0,42	-
2018	742869	343582	390732	4491	4054	10
в %		46,25	52,6	0,6	0,55	0,0

ІНФОРМАЦІЙНА ТА ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНА РОБОТА

[illegible]

№	Найменування показників	Всього			В т. ч. по відділах													ВДМН
		Вик. в 2017 р.	План 2018 р.	Вик. в 2018 р.	ВО	ВМ	ВДМ	Вкр	ВНБ	РЦ	ВРЦВ	ВА	ЦОЛОП	Щ	НМВ	ЗНН	ЦЕІ	
10	Пропаганда ББЗ																	
	- консультації та бесіди	13 814	12 800	3 325		2403		52									750	120
	- групові заняття			1				1	-									
	- бібліотечні уроки	11	10	6					5					-				
	- прем'єри бібліографічних показників	-	1	1					1									
	- виставка бібліографічних посібників	4	3	4	3				1									
	– підготовка інформаційних списків та пам'яток	8	-	11					11									
11	Інформація про роботу бібліотеки (відділу)	3 031	868	2 689	335	253	298	136	284	562	81	16	115	48	200	44	30	115
	- в пресі	10	18	13	-	3	1		3	4	1		1	-				
	– на радіо, в т. ч.:	50	59	31	13	1		1	4	4	2		2	4				
	на «Радіокавун	-	-	1			1						-	-				
	- по телебаченню	39	25	45	10	1	-	1	17	4	4	-	2	3	-	-	2	1
	- на веб-ресурсах	1 340	200	1 187	156	124	158	67	130	150	37	8	8	13	100	36	14	82
	- в соціальних мережах	1 592	566	1 413	156	124	138	67	130	400	37	8	102	28	100	8	14	32
12	Експерсії бібліотекою	65	50	27	-			4	-				1	2		2		

КОМПЛЕКТУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА ДЖЕРЕЛАМИ НАДХОДЖЕНЬ

№	Джерело надходжень	Виконано в 2017 р.		Виконано в 2018 р.		
		Кількість примірників	%	Кількість примірників	%	Сума (грн.)
1.	<i>Придбано документів, в т. ч.:</i>	1 801	24,2	2 127	3	289 031
	– закупівля у видавництвах, книжкових та інших магазинах	1 801	24,2	854	1,2	124 631
	– закупівля книжкової продукції згідно гранту від Українського культурного фонду	-	-	1 273	1,8	164 400
2.	<i>Місцевий обов'язковий примірник</i>	841	11,3	543	0,8	20 988
3.	<i>Одержані за державними програмами</i>	1 016	13,7	402	0,6	37 488
4.	<i>Передплата періодичних видань</i>	2 474	33,2	2 073	3	148 852
	– газети (комплект)	62	-	45	-	
	– журнали, інформаційні видання	2 322	-	2 028	-	
5.	<i>Книгообмін</i>	125	1,7	278	0,4	21 187
6.	<i>Одержані в дарунок</i>	732	9,8	574	0,8	39 706
7.	<i>Інші джерела, в т. ч.:</i>	454	6,1	63 844		338 667
	– передача фонду обласної наукової медичної бібліотеки	-	-	62 551	91,4	321 651
	Всього	7 443	100	69 841	100	895 919

СКЛАД І РУХ ФОНДУ ЗА ВИДАМИ ДОКУМЕНТІВ

	Всього	Книги і бро- шури, лист. матері- али	Неопуб. видання	Ноти	Обра- зотв. видання	Руко- писи	Спец. видання	АВД	Видан- ня на електр. носіях	Жур- нали	Газети	Інше (ігри...)
Є на 1.01.18	946 554	465 506	5 900	37 559	4 683	523	176 186	20 394	2 075	228 327	5 264	137
%		49,2	0,6	4,0	0,5	0	18,6	2,2	0,2	24,1	0,5	0
Надій- шло у 2018 р.	69 841	46 510	45	3	37	0	0	0	32	22 907	285	22
%		66,60	0,07	0	0,05	0	0	0	0,05	32,80	0,40	0,03
Вибуло у 2018 р.	33 986	9 265	60	0	15	0	13071	30	12	11 118	415	0
%		27,26	0,18	0	0,04	0	38,5	0,08	0,04	32,7	1,2	0
Є на 1.01.19	982 409	502 751	5 885	37 562	4 705	523	163 115	20 364	2 095	240 116	5 134	159
%		51,20	0,6	3,8	0,5	0,1	16,6	2,1	0	24,4	0,5	0

СКЛАД І РУХ ФОНДУ ЗА ЗМІСТОМ ТА МОВАМИ

	Всього	Суспільного характеру	Природ.-наукова	З медицини	З техніки	З питань сільськ. госп.	Мистецтво
Є на 01.01.18 р.	946 554	198 681	55 397	14 515	270 083	32 219	110 943
%	100	21	5,8	1,5	28,5	3,4	11,7
Надійшло у 2018 р.	69 841	2 140	333	62 533	291	122	196
%		3,1	0,5	89,5	0,4	0,2	0,3
Вибуло у 2018 р.	33 986	5 207	1 472	105	16 368	2 328	946
%		15,3	4,3	0,3	48,2	6,9	2,8
Є на 1.01.19 р.	982 409	195 614	54 258	76 943	254 006	30 013	110 193
%		19,9	5,5	7,8	25,9	3,1	11,2

Додаток № 7 (продовження)

	Фіз-ра і спорт	Універсаль-на	Культура, наука, освіта, біб. справа	Літературо-знавство і мовознавство	Художня література	Українсь-кою мовою	Російською мовою	Мовами нац. меншин	Іншими мовами
Є на 01.01.18 р.	11 841	19 146	35 840	62 192	135 697	187 914	684 323	1 561	72 756
%	1,3	2	3,8	6,6	14,3	19,9	72,3	0,1	7,7
Надійшло у 2018 р.	27	793	878	425	2103	27 799	41 070	18	954
%	0,0	1,1	1,3	0,6	3,0	39,8	58,8	0,0	1,4
Вибуло у 2018 р.	46	3 440	432	1 233	2 409	1 651	31 630	47	658
%	0,1	10,1	1,3	3,6	7,1	4,9	93,1	0,1	1,9
Є на 1.01.19 р.	11 822	16 499	36 286	61 384	135 391	214 062	693 763	347	74 237
%	1,2	1,7	3,7	6,2	13,8	21,8	70,6	0,0	7,6

РОЗПОДІЛ ВИДАНЬ, ЩО ВИБУЛИ, ЗА ПРИЧИНАМИ

№	Причини вибуття	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Застарілі за змістом	3 057	3 083	2 600	3 714	1 844	22 257
	%	34,5	29,3	27,5	33,5	16,2	65,5
2	Зношені	2 113	1 276	3 279	3 798	398	6 875
	%	23,8	12,1	34,5	34,3	3,5	20,2
3	Не повернені читачами (зроблено заміну)	107	168	146	276	90	186
	%	1,2	1,6	1,5	2,5	0,8	0,6
4	Передані до обмінно-резервного фонду	47	-	-	-	-	-
	%	0,5	-	-	-	-	-
5	Інші причини (в т. ч. закінчення терміну зберігання)	3 523	5 989	3 471	3 294	9 085	4 668
	%	39,8	57,0	36,5	29,7	79,5	13,7
	Всього вибуло	8 847	10 516	9 496	11 082	11 417	33 986

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

№ п/п	Назва видання	Обсяг (сторінок)	Наклад (примірників)	Виконавці
1.	«Література про Херсонську область.....»: Бібліографічний покажчик	74	50	Вкр
2.	- за 2017 рік. Випуск 3	101	50	
3.	- ...Випуск 4	71	50	
4.	- за 2018 рік. Випуск 1	103	50	Вкр
5.	«Книга Херсонщини'2016». Анотований каталог місцевих видань	343	50	ВНІБ
6.	«Надруковано в Херсоні». Каталог-покажчик місцевих видань 1842-1991 рр.	30	7	Дирекція
7.	Плани роботи Херсонської ОУНБ ім. Олесея Гончара на 2018 рік	108	7	Дирекція
8.	Звіт про роботу Херсонської ОУНБ ім. Олесея Гончара за 2017 рік	10	100	ВНІБ
9.	«Говоримо українською. Читаємо українською». Буклет	5	40	ВНІБ
10.	«Сучасні тенденції та напрямки діяльності клубів за інтересами». Пам'ятка бібліотекарю		40	ВНІБ
11.	«Пенсійна реформа в Україні: головні зміни». Пам'ятка читачеві		40	ВНІБ
12.	«Реалізація реформи децентралізації влади в Україні». Пам'ятка читачеві		40	ВНІБ
13.	«Енергетичний сектор України: реформи на часі». Пам'ятка читачеві		40	ВНІБ
14.	«Політика приватизації державного майна». Пам'ятка читачеві		40	ВНІБ
15.	«Реформа системи охорони здоров'я». Пам'ятка читачеві		40	ВНІБ
16.	«Реформа державного управління – напрями та шляхи реалізації». Пам'ятка читачеві		40	ВНІБ
17.	«ProZorro – системна реформа тендерного процесу». Пам'ятка читачеві		40	ВНІБ
18.	«Мовно-літературний клуб «Дивослово» запрошує». Листівка		150	ВНІБ

18.	«Літературний листопад». Листівка		20	ВНІБ
19.	«Барвіста мова України». Бібліотечний плакат		20	ВНІБ
20.	«Юрій Строкань «Цієї осені все можливо». Бібліотечний плакат		20	ВНІБ
21.	«Сергій Татчин. Представляє книгу «Любити». Бібліотечний плакат		20	ВНІБ
Електронні видання				
22.	«Знаменні і пам'ятні дати на 2019 рік». Календар	105		НМБ
23.	«Основні показники роботи бібліотек Херсонської області за 2017 рік". Статистичний збірник	25		НМБ
24.	«Ділове досьє директора бібліотеки. Вип. 9. ». Збірник нормативних документів	119		НМБ
25.	«Запозич у професіонала». Вісник інновацій. Вип. 5/6	65		НМБ
26.	«Каталог періодичних видань, передплачених бібліотеками м. Херсона..... »			ВФФ
27.	- на I півріччя 2018 року - на II півріччя 2018 року	24 25		
28.	«Нові довідкові, бібліотекознавчі та бібліографічні матеріали» за 2018 рік. Бібліографічний покажчик	18		ВНІБ

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

1.	БД -	база даних
2.	БЗ -	бібліографічний запис
3.	БФ -	бібліотечний фонд
4.	ВА -	відділ абонементу
5.	ВДІМ -	відділ документів іноземними мовами
6.	ВДМН -	відділ документів з медичних наук
7.	Вкр -	відділ краєзнавства
8.	ВМ -	відділ мистецтва
9.	ВНІБ -	відділ наукової інформації і бібліографії
10.	ВО -	відділ обслуговування користувачів
11.	ВРЦВ -	відділ рідкісних і цінних видань
12.	ВФФ -	відділ формування фондів
13.	ГО -	громадська організація
14.	ДБА -	довідково-бібліографічний апарат
15.	ЕДД -	електронна доставка документів
16.	ЕК -	електронний каталог
17.	ЗНН -	зала нових надходжень
18.	ІЦ -	інтернет-центр
19.	МБА -	міжбібліотечний абонемент
20.	МОП -	місцевий обов'язковий примірник
21.	НМВ -	науково-методичний відділ
22.	ОДА -	обласна державна адміністрація
23.	ОТГ -	об'єднана територіальна громада
24.	ОУНБ -	обласна універсальна наукова бібліотека
25.	РДА -	районна державна адміністрація
26.	РІЦ -	регіональний інформаційний центр
27.	УДК -	універсальна десяткова класифікація
28.	ЦБС -	централізована бібліотечна система
29.	ЦЕІ -	центр екологічної інформації
30.	ЦЄІ -	центр європейської інформації
31.	ЦОЛОП -	центр обслуговування людей з особливими потребами

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	2
II. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ.....	7
2.1. Обслуговування користувачів	7
2.2. Соціокультурна діяльність	8
2.3. Формування, організація та збереження документних ресурсів.....	11
2.4. Бібліотечна обробка документів. Організація каталогів і картотек	12
2.4.1. Формування електронних ресурсів та електронних баз даних	13
2.5. Науково-методична діяльність	14
2.6. Редакційно-видавнича діяльність.....	15
III. ВИРОБНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ	16
3.1. Обслуговування користувачів	16
3.1.1. Міжбібліотечний абонемент та електронна доставка документів	20
3.1.2. Соціокультурна діяльність	21
3.2. Інформаційна та довідково-бібліографічна робота	29
3.3. Формування, організація і збереження документних ресурсів	32
3.3.1. Робота обмінного фонду.....	40
3.4. Електронні ресурси бібліотеки	43
IV. НАУКОВА РОБОТА	45
4.1. Науково-дослідна діяльність.....	45
Здебільшого науково-дослідна робота бібліотеки як і попередні роки базувалась на вивченні фонду рідкісних і цінних видань. У минулому році в полі зору були напрямки:	45
4.2. Науково-методична робота	46
4.2.1. Підвищення кваліфікації бібліотечного персоналу області	48
4.2.2. Виявлення та просування бібліотечних інновацій	50
V. АВТОМАТИЗАЦІЯ БІБЛІОТЕЧНО - БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПРОЦЕСІВ.....	50
VI. СТАН ТА РОЗВИТОК КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ	51
VII. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ТА ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	54
ДОДАТКИ.....	57
ФОТОЗВІТ	69
Перелік скорочень.....	104
ЗМІСТ	105